

MOTRIŠTA

Preko ove stranice ulazim u vašu svijest, i zato vam od prve želim sretan Dan državnosti! Činim to sa zadovoljstvom i radošću, jer smo mi Hrvati u svijetu učinili sve u smislu očuvanja ideje državnosti, pripremanja za taj povjesni trenutak, i konačno, davanja žrtve u ostvarenju osmišljenja Lijepe naše u međunarodnu konkretnost priznanjem Republike Hrvatske. Izborili smo, izborili ono što smo povijesno sanjali, za što je toliko žrtava dano, i zbog čega nema hrvatske obitelji koja nije dala obilnu cijenu u krvi, onda, u II. svjetskom ratu, na jednoj i drugoj strani, sad, u Domovinskom ratu, svi samo na jednoj strani. Upravo to, što smo bili svi na jednoj strani odlučilo je našu pobjedu, odlučilo je proces međunarodnog priznavanja. U jednoj prilici kad sam postavio upit ministru Zvonimiru Šeparoviću "kako mu je uspjelo dobiti tolika priznanja u tako kratkom vremenu od azijskih država, posebno od nekih koje su bile pod velikim utjecajem bivše 'tamnice naroda' (SFRJ?)", on mi je tad, kao već otpušteni ministar vanjskih poslova odgovorio, "Moram priznati, nisam to bio ja, nego je to bio Vukovar zbog čega smo dobili priznanja!" Tragedija pretvorena u trijumf. I poštenje jednog čovjeka koji je razumski i samozatajno znao postaviti događaje na pravo mjesto

S druge strane, jedan mali broj hrvatskih osoba i dalje tvrdi da je jedini dan državnosti onaj koji je potaknut 10. travnja 1941 i da oni ne priznaju nikakve druge nadnevke. Što reci takvim ljudima i ne povrijediti ih u njihovom dostojanstvu i pravu na mišljenje? Što odgovoriti tim negatorima povijesnih činjenica i generacija koje su mlade od njih, a koje drugačije gledaju na povijest i sadašnjost. Ja bih rekao, ništa! Neka vrijeme potvrdi tko je bio u pravu, da ništa ljudsko ne treba biti upisano u kamen, osim same Države i volje naroda koja se gradi, nadograđuje, uozbiljuje, mijenja i uvijek definira u logici opstanka prema vremenu i općem duhovnom raspoloženju koje postoji u civilizacijskom momentu. Nemoguće je rasti i razvijati se pod nekim starim pravilima i vjerovanjima. No, potrebno je imati duhovne putokaze, kako je to lijepo izrazio američki povjesničar Michael MacAdams prema desetotravanjskoj deklaraciji nezavisnosti. Za ono vrijeme i za sve dok nije stečeno novo iskustvo, deseti travanj je doista bio inspiracija. Sad kad imamo novi hrvatski nadnevak, trebamo se voditi novim nadahnucima. Sve vrijedno se u narodu čuva poput tradicije, koja ima mjesto u našim sudbinama kao motivacija, možda, i prema nekom novom nadnevku koji će nadživjeti i jedan i drugi datum. Zato ostaje iskustvo da ne smijemo među sobom stvarati nemir i neslaganje. Konačno, svaki od nas, svi mi zajedno, naša država Republika Hrvatska - jesmo na važnom ispitu da iz godine u godinu jačamo državu i da je, doista, učinimo radosnim susretištem, kako je to napisao nezaboravni Bruno Bušić. Prije svega Hrvatska bi trebala biti radosno susretište svih Hrvata i Hrvatica, čak i onih koji se ne slažu u mišljenju, u praksi, u političkim suprotstavljanjima, gotovo u svemu, ali se slažu u tvrdnji kako nema hrvatske budućnosti bez hrvatske državnosti. I to je minimum za koji nije teško niti život dati. Konačno, baš ti životi dati za Hrvatsku jedina su garancija da će Hrvatska i dalje postojati. I neka postoji još tisućama godina!

Drago Geoheli

Cijena: \$1.00

No. 35 - 31. V, 1999

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

**Čitajte u
ovom broju :**

- ☐ **Sadržaj na strani 2**
- ☐ **Događaji svibnja 1990 godine**
- ☐ **Kardinal Kuharić "Život u slobodnoj Hrvatskoj"**
- ☐ **NATO odbacuje bombe blizu Istre**
- ☐ **Hrvatska je obala sigurna**

I drugo....

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief

Glavni Urednik :

Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Maja Freundlich, Ing. Vlado Benković,

Drago Geoheli,

Dr. Darko Desaty, Zlata Jurić,

Ivica Puhalo

Jozo Mišetić, Ing. Slavko Butković.

Address • Adresa :

1137 Centre Street

Thornhill, Ontario

L4J 3M6

Telephone • Telefon :

(905) 738 - 0053

Fax :

(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja

Pretplata :

\$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRU" može se
učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :

Full page - \$750.00 per year

½ page - \$400.00 per year

¼ page - \$200.00 per year

1/8 page (bus.card) - \$100.00 per year

Advertising is payable in advance.

Oglasi :

Cijela stranica - \$750.00 godišnje

½ stranice - \$400.00 godišnje

¼ stranice - \$200.00 godišnje

1/8 stranice (posjetnica) - \$100.00

godišnje

Oglasi se plaćaju unaprijed.

"Hrvatska ISKRA"

Broj 35. 31. svibanj, 1999

SADRŽAJ

Pismo urednice	2
Vjesti iz Toronta	3
Vijesti iz Hrvatske	4
Vjesti na engleskom	5
Kratke vijesti iz raznih izvora	6
Događaji svibnja 1990 godine	7
Kardinal F. Kuharić	7
Život u slobodnoj Hrvatskoj	8
I. Puhalo- "Dan državnosti"	8
Anima Croatorum, Ivan Tolj	8
NATO odbacuje bombe blizu Istre	9
Izjava Đukica	9
Yu-army wounds boy in Konavle	10
Montenegro closed from the world	10
Serbian soldiers beg for food	10
Ramsars convention rejects Yu-request	10
Quo vadis, Dennis?	11
Agresija ili građanski rat?	11
O izbornom zakonu	12
Seljake treba sanirati kao banke	12
Pripadnicima bivših vojski pričuveni čin HV	12

SDP protiv rasprodaje HT-a	13
Bozanic na blagdan Duhova	13
Škver je izgubljena bitka	13
Ljetovanje domaćih gostiju	14
Hrvatska je obala sigurna	14
Helikopteri SFOR-a plaše turiste	14
Njive vilama razminirali	15
Hrvati neće da ih liječe Srbi	15
Povratak u Berak	15
Prodaj me, prodaj me, M. Freundlich	16
Okvir za portret- M. Freundlich	17
Mojim očima	18
Vijesti iz Slavonije	19
Prsteni za 45 hrvatskih kondora	20
Konavle "Country club"	20
Josip Jelačić	20
Ivana Brlić - Mažuranić	21-22
Sunce Djever i Neve Nevičica	21-22
Događaji u našoj zajednici	23 - 24
Malo o Varaždinu	25
Svaštice	26
Šport	27
Motrišta, Drago Geoheli	28

 Urednica
piše:

Dragi prijatelji,

Svatko od nas slavi Dan državnosti na svoj način - neki će pripremiti prijem ili slavlje, neki zabavu - a mi, iz HRVATSKE ISKRE, proslavljamo ovaj veliki dan s malim poklonom svima - prva stranica HRVATSKE ISKRE u boji! Jasno, da nema velikodušnih donatora, svega bi bilo manje, pa zato šaljemo veliku zahvalu obitelji Herak, koja je omogućila da nam prva strana bude ovako lijepa.

Svi smo u uredništvo mnogo radili da bi ovaj posebni broj izišao na vrijeme, da ga imate u rukama već negdje oko dana slavlja. Kao i svi Hrvati po cijelom svijetu i Domovini, mi iz uredništva pridružujemo se ovom velikom slavlju i šaljemo naše najtoplije čestitke svima vama ovdje u Kanadi, svima u Domovini i po cijelom svijetu - a Domovini i našem Predsjedniku dr. Franji Tuđmanu šaljemo naše najbolje želje. Ovih dana sjećamo se i onih dana grozničavog rada, kad smo svi zajedno branili našu svetinju. Sada je doista vrijeme da sagledamo rezultate tog rada s ponosom i da se zamislimo pred budućnosti - koliko smo jači zajedno!

U samim trenucima pripreme za tisak došla je vijest iz Den Haaga da je potpisan nalog za Miloševića uhićenje. Uz Miloševića optužena su još četvorica najviših srpskih čimbenika. Koliko god da nam ta vijest vraća povjerenje u čovječanstvo, sudove, i sve što ide uz to - pitanje koje si mi svi danas postavljamo "Gdje ste bili kad je Vukovar umirao? Zar niste vidjeli Srebrenicu?" Sve ovo danas, koliko god da je dobrodošlo, kasni za preko 300.000 života!

Svi mi, koji radimo u HRVATSKOJ ISKRI, veselimo se svakom broju, a posebna nam je radost kad čujemo da ste zadovoljni sadržajem članaka, ili onim što smo izabrali za vas. Javite nam se s idejama za iduće brojeve, javljajte nam se s komentarima, biti će nam drago čuti vaše mišljenje.

Za sada, još jednom, sretan vam Dan Državnosti!

Valentina

Dražen Najman, Vjesnik, 21. svibnja 1999.

ZAGREB ZATEČEN HULIGANSKOM EKSPLOZIJOM BBB-a, KRVAVI OBRAČUNI I KAMENOVANI SPECIJALCI!

ZAGREB, 20. svibnja - Veliki neredi i tučnjave Bad Blue Boysa i policije obilježili su još jedan nogometni derbi Croatije i Hajduka, koji je u srijedu odigran na Maksimirskom stadionu. Pre-tučeni navijači i redarstvenici, razbijeni automobili i demolirani tramvaji te nasilna blokada prometa, već su duže uobičajene slike s nogometnih utakmica između zagrebačkog i splitskog kluba. No, ovaj su derbi ipak pratili žešći sukobi i provala bijesa pojedinih navijača, čiji se postupci jedino mogu usporediti s - huliganskim ludilom.

Još je u sjećanju prvenstvena utakmica Croatije i Hajduka 21. Ožujka, kada su letjeli stolci s novootvorene sjeverne tribine, a već je novi derbi, koji je ovoga puta odlučivao i o naslovu državnog nogometnog prvaka, prolio mnogo više krvi. Već su dva sata prije utakmice počele manje tučnjave i incidenti između pripadnika Bad Blue Boysa i Torcida po ulicama oko stadiona. Tradicionalno pjevanje i druženje prije utakmice zamijenile su sporadične tučnjave u kojima su se navijačke skupine uglavnom lživljavale na pojedincima.

Hajdukov šal ili Dinamova majica bili su dovoljan znak za početak tuče, pa su usamljeni navijači spas od šaka potražili u bijegu.

Budući da je organizirani dolazak navijača Hajduka vlakom iz Splita i njihov smještaj na južnu tribinu spriječio veći sukob, Bad Blue Boysi su se počeli obračunavati s policajcima koji su razdvajali navijačke skupine.

Tako su Boysi ispred južnog ulaza u stadion kamenjem napali pripadnike Specijalne policije »Alfe« uz psovke i vrijeđanje imena NK Croatije i njezinog predsjednika, ali i predsjednika republike i vladajuće stranke. Nakon dolaska pojačanja, policija je rastjerala petstotinjak »dinamovaca« u okolne ulice.

Druga se, pak, skupina BBB-ovaca, njih oko 1.000, skupila ispred sjeverne tribine te glasnim navijanjem i pjevanjem Dinamovih pjesama i hrvatske himne bojkotirala utakmicu. Do sukoba s policijom u Maksimirskoj ulici srećom nije došlo, već se na poluvremenu utakmice jedan dio navijača uputio prema Markovu trgu. Njihov dolazak pred Sabor onemogućio je policijski kordon kod Kamenitih vrata. To je izgleda smirilo navijače koji su se potom okupili na Trgu bana Jelačića i postupno u skupinama razišli.

Kod stadiona je nakon utakmice došlo do još jednog sukoba Dinamovih navijača i specijalaca. Tom prilikom nekoliko je policajaca u tučnjavi lakše nastradalo. Sukob je završio oko 21 sat tek nako što su policajci izvadili pištolje i počeli pucati u zrak.

Ipak, nereda na samom stadionu nije bilo. Kako Vjesnik doznaje od Ivana Posilovića, šefa osiguranja NK Croatije, za vrijeme utakmice zapaljena je samo jedna bengalka, a većih incidenata nije bilo, jer na sjevernoj tribini nije bilo najžešćih BBB-ovaca. Posilović je dodao da se stadionsko osiguranje dobro pripremilo za utakmicu, pa je na ulazima u stadion oduzet veći broj tvrdih predmeta, upaljača, staklenih boca i nožica te nešto pirotehnike.

Osim na stadionu, i u ZET-u imaju razloga biti zadovoljni jer u srijedu nije stradao nijedan tramvaj ili autobus. Damir Škrinjar, pomoćnik direktora za tramvajsku tehniku, kaže da navijači nisu nanijeli nikakvu štetu ZET-ovim vozilima.

Utakmica između vječnih rivala Croatije i Hajduka u na-elekttriziranoj atmosferi i pracen teškim sukobima policije i navijača još je više produbila jaz između Bad Blue Boysa i uprave NK Croatije, pa je pitanje koliko će sljedeći derbi u Maksimiru biti - krvav.

Mennonite

New Life Centre of Toronto

Tečajevi Engleskog Jezika

uz pomoć kompjutera (računara)

LINC Program

(Landed Immigrants and Convention Refugees)

Besplatan dječji vrtić i prijevoz do / iz škole

STUPNJEVI 2,3 i 4

Jutarnja i popodnevna nastava

Zainteresirani se mogu prijaviti u prostorijama

"Mennonite New Life Centre"-a

1774 Queen Street East

Toronto, On M4L 1G7

(Raskrižje Queen Street East i Kingston Road)

Tel: (416) 699-4527

Ovaj oglas i program plaća

"Citizenship and Immigration Canada"

Malo o kuhanju iz doba Alojza Šenoa...

- Pčelinjim se voskom mazao lim da se kolači ne zalijepe. Valjalo je lim malo zagrijati, da bi se vosak lakše mazao. I danas se tako radi. Prednost je u tome što se tako priređen lim može upotrijebiti nekoliko puta bez ponovnog mazanja.

- Ima dokaza da su biskvit kakav danas znamo stvorili vješti francuski slastičari. Već se u XVII. st. spominje Biscuit des rois (kraljevski biskvit). Dva stoljeća kasnije, prema nekim podacima, u Beču su imali recept za indijanere. U isto vrijeme i Alois (Šenoa) radi istu slasticu u Zagrebu.

- Bjelanjci ili jaja tukli su se nakada u porculanskom mužaru. Tuklo se vrlo, vrlo dugo porculanskim tučkom kako bi se dobila vrlo gusta smjesa. Bio je to naporan posao, jer se na kraju rada porculanski tučak teško izvađio iz guste i ljepljive smjese.

- Dvopek je daleki preteča finih kolača. U početku bio je to običan sušeni pšenični kruh, narezan na kriške i naknadno sušen.

- Zelenu boju možete dobiti ako nekoliko listova blitve ili špinata prelijete s malo vode i skuhate. Zatim povrće sitno narežete ili mijesate u električnoj mješalici. Dobit ćete dovoljno zelene boje za tortu. Upotrijebite li malinu ili ciklu, dobit ćete crvenu boju. Žuta boja dobije se od mrkve.

Biskupski sladopek, Marija i Zdenko Šenoa

ŠARLOTA

- 6 jaja
- 1 dl šećera
- 5 žlica tučenoga slatkoga vrhnja
- vanilija

Žumanca i šećer tucite na pari. Kad se smjesa zgusne, dodajte čvrsti snijeg od bjelanaca, tučeno slatko vrhnje i vaniliju. Smjesu stavite na biskvit s anisom i dodajte višnje maraske ili obične višnje.

Učesnici festivala folklor

NA GRIČU

Kad na Griču čekam svoju curicu,
suton već pada na grad...
Okružen tu našom davnom prošlošću
uzdah blag začujem tad.
Sivi kamen stane smenom pričati,
kak su negda drukče ljubav vodili,
nisu se bez mamice sastajali,
ni tu špansirali u ono staro doba...
Dotle se i Donji grad već smiruje,
zvijezda roj zasiplje svod....
Sjaji pogled moje drage curice
čujem njen ubrzan hod...
Dok si mi u oči sretni gledamo,
kamen snen probrbljat zna:
"To se negda ni tak javno delalo
sramit bi trebal se ja!"
Moja ruka klizi njenom ramenu,
tople usne šapću starom kamenu,
kak je ljubav navek ista v srčeku
pa tak i sad, i sad u ovo novo doba....
Jače tad zatrepte svjetla Zagreba ispod nas
K meni se privine moja curica,
a sivi kamen klikne :
"Jo, joj, sad bu ga jos i kušnula!"
Pjeva: Toni Kljaković
(V. Miljan, J. Setej)

Zagreb, Strossmayerovo šetalište

Vijesti

iz

Toronta i Okolice

GOLFERI, srdačno vas pozivamo na

7. godišnji DORA golf turnir

Utorak, 15. lipnja 1999, Royal Woodbine Golf Club

* Prvi "shotgun" počinje u 7:30 ujutro

* Drugi "shotgun" počinje u 1:00 popodne
(Maximum 100 igrača po shotgun--u)

VEČERA: CROATIA BANQUET HALL

15. lipnja 6:00 navečer

CIJENA : \$200.00 po igraču uključuje

* green fee

* Power cart

* ručak

* mogućnost dobivanja karte za Las Vegas

* Večera, vino i nagrade

Večera (samo) \$ 85.00, uključuje i "door prize"

Nagrade golferima:

1999 ACURA 1.6 EL PREMIUM

LAS VEGAS WEEKEND FOR 2

1999 MERCURY COUBAR

2 GREEN FEES

1 - 35 mm CAMERA

ROUND TRIP FOR GERMANY

VARADERO, CUBA TRIP FOR 2

....i još mnogo drugih vrijednih nagrada

Molimo sve zainteresirane da se prijave što skorije
telefonom kod:

MODERN AGE PLASTICS, Atten: Janet Dean ili

50 Fasken Dr, Unit 1J

Stanko Trtanj

Etobicoke, Ont. M9W 1K5

Tel (416) 675-2955, Fax (416) 675-2965

HDZ vas poziva...

HRVATSKO ZAJEDNIŠTVO PETKOM

Svakog petka navečer u 18.30, u prostorijama HDZ, 19 Dundas St. W. (zgrada Hrvatske kreditne zadruge) održavaju se različiti događaji. Ovog petka, 28. svibnja prikazat će se dokumentarni film o hrvatsko-kanadskom likovnom umjetniku, g. Anti Sardeliciu. Umjetnik će prezentirati svoje kapitalno djelo "Vječna Domovina". Ulaz slobodan.

Pozivaju se članovi Hrvatske kreditne zadruge da dodu na sjednicu koja će se održati 6. lipnja 1999. u dvorani hrvatske župe "Naše Gospe Kraljice Hrvata" u Torontu, s početkom u 12.30 sati poslije podne odmah nakon poldanje mise. Svrha sjednice je odobrenje u cjelini unutrašnjeg pravilnika Zadruga ("By-Laws"), kako bi se on uskladio s promjenama u Zakonu o kreditnim zadrugama.

"Zrinski-Frankopan" na 25. festivalu folklor

Prof. Franolic u razgovoru s jednom članicom AMCA-e na predavanju u Croatia restaurantu 26. svibnja 1999

QUOTATION OF THE WEEK

"The West needs Yugoslavia as a base so that they can occupy Russia." -- Mitar Milošević (81), who is a distant relative of Slobodan, to "The Daily Telegraph" of May 3. The interview took place in Lijeva Rijeka, Montenegro, which is the home of the Milošević clan. Lijeva Rijeka only recently obtained electricity.

Vijesti iz Hrvatske

Pripremila: Valentina Krčmar

NAORUŽATI OVK, The New York Times, 25. 5.99

Direktor Centra za međunarodne studije na sveučilištu Princeton M.W. Doyle i S. Holmes profesor političkih znanosti istog sveučilišta u proširenoj analizi drže da će S. Milošević osvojiti političku pobjedu uspije li trajno zatrovati odnose između NATO-a i Rusije ili razbiti jedinstvo saveza ili će pobijediti ako Amerikanci nastave iz nepažnje ubijati civile. Što se može učiniti da se izbjegne strašna logika te situacije? Dogovoren, siguran povratak kosovskih Albanaca je najbolje rješenje. Najbolja mogućnost koja preostaje jest naoružati i pomoći OVK.

CLINTON TUĐMANU - ZNAMO DA MOŽEMO RAČUNATI NA VAS

Zagreb, Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman primio je u povodu Dana hrvatske državnosti čestitku američkog predsjednika Billa Clintona. U čestitci stoji "Poštovani gospodine Predsjedniče, želim uputiti svoje najbolje želje narodu Hrvatske povodom Dana hrvatske državnosti, 30. svibnja. Ovaj dan dolazi u presudno vrijeme za Hrvatsku dok radite na pripremama za izbore i učvršćivanju svoje demokracije. Zahvaljujem na Vašoj čvrstoj potpori u odgovoru na strahote koje se čine na Kosovu i znam da u budućnosti možemo računati na Hrvatsku. Mir i stabilnost u jugoistočnoj Europi glavni su prioritet za SAD, te smo opredjeljeni za pružanje pomoći narodu Hrvatske, koji nastoji izgraditi bolju budućnost za sebe i regiju. Molimo Vas primite najbolje želje američkog naroda, kao i moje osobne čestitke. (Hina) čestitke. (Hina)

ŠEPAROVIĆEVA IZJAVA IZAZVALA NOVE POLEMIKE

SARAJEVO, Svi odgovorni za ratne zločine počinjene tijekom rata u RH i BiH moraju odgovarati za svoja nedjela no suđenje Fikretu Abdiću ne može se uvjetovati privođenjem pravdi Bošnjaka odgovornih za zločine nad Hrvatima, piše sarajevsko "Oslobodenje" u osvru na nedavne izjave hrvatskoga ministra

pravosuda Zvonimira Šeparovića o "slučaju Abdić". Izjavu ministra Šeparovića da Hrvatska posjeduje dokaze o zločinima što su ih početkom rata u Hrvatskoj počinili sadašnji časnici Armije BiH sarajevski dnevnik tumači kao najavu da se "Hrvatska neće braniti šutnjom kada je u pitanju njen odnos prema Fikretu Abdiću". "No, kakve veze imaju bošnjački zločini nad Hrvatima, odnosno zločini koje su Bošnjaci počinili 1991. godine s onim što su Bošnjacima, Krajišnicima, Bosancima i Hercegovcima učinili Abdić i njegovi sljedbenici?", pita "Oslobodenje". On navodi kao najvažniju stvar u aktualnim polemikama izazvanim zahtjevima za Abdićevim izručenjem mogućnost da on u sudskom procesu otkrije i ključne osobe "kojima se obraćao u Hrvatskoj kada god mu je to zatrebalo."

HDZ I OPORBENA ŠESTORKA POSTIGLI DOGOVOR O IZBORNOM ZAKONU

Zagreb, 25. 05. Predstavници oporbene šestorke i HDZ-a postigli su danas suglasje o temeljnim načelima novog izbornog zakona. Slijedom dogovorenog na slijedećim izborima za Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora primijenio bi se razmjerni izborni sustav sa deset izbornih jedinica. Uzimajući u obzir administrativne granice županija Hrvatska bi bila podijeljena na devet izbornih jedinica, dok bi u desetoj glasovali hrvatski državljani koji nemaju prebivališta u Hrvatskoj. Broj njihovih zastupnika utvrdio bi se temeljem tzv. nefiksne kvote. HDZ-ov pregovarač, Vladimir Šeks pristao je na prijedlog šestorke da se istodobno s izbornim zakonom donese i zakon o izbornim jedinicama. Izborni bi se zakon, usuglašen je, trebao donijeti četiri mjeseca prije izbora. HDZ i predsjednici Klubova HSS, HSLS, LS, IDS, i HNS-a suglasili su se danas da financiranje izborne promidžbe treba biti transparentno. Za izbornu promidžbu sve bi stranke koje su sudjelovale na prošlim izborima (kao i LS) dobile prije izbora godišnji iznos kojim se financiraju iz proračuna, a prema kriterijima iz Zakona o financiranju političkih stranaka. Uz to, stranke bi imale pravo i na samofinanciranje promidžbe najviše do iznosa od 500.000 DM. Pregovarači su se suglasili da medijska promidžba mora biti poštena. Kako bi se to postiglo dogovoreno je da se osnuje radna skupina koja bi trebala izraditi novi Zakon o HRT-u. Skupina bi na paritetnoj osnovi činili predstavnici HDZ-a i šestorke, a novi bi zakon o HRT-u donio načelom konsenzusa. Predstavници HDZ-a i šestorke suglasili su se da tijela za provedbu izbora moraju biti višestranačka. O datumu izbora još će se razgovarati, a to će pitanje, kako je dogovoreno, biti riješeno konsenzusom. Prema riječima koordinатора oporbene šestorke

Luke Trconića, stav šestorice je da bi izbori trebali biti u ranu jesen, a krajnji rok mogao bi biti kraj studenog, ili početak prosinca, kako bi se izbjeglo predlagdanskovo vrijeme.

GOLJ TRAZI MASLINO OSLOBAĐANJE IZ JUGOSLAVENSKOG ZATOČENIŠTVA

Zagreb, Gradanski odbor za ljudska prava (GOLJP) pridružio se brojnim zahtjevima hrvatskih novinara i drugih javnih djelatnika za oslobađanjem "Globusova" novinara Antuna Masle iz zatočeništva u SRJ. GOLJP u današnjem priopćenju ističe da hitno završavanje istrage i oslobađanje Antuna Masle nice koristiti samo promicanju osnovnih ljudskih prava i prava na nesmetano i slobodno obavljanje novinarske profesije, nego i budućim odnosima RH i SRJ.

HAŠKI SUD OD BLAŠKIĆA TRAZI IMENA

Den Haag, "Dajte nam imena," riječi su koje je haški tužitelj Gregory Kehoe proteklih tjedana izgovorio nebrojeno puta unakrsno ispitujući generala Tigomira Blaškica o zločinima iz vremena hrvatsko-muslimanskog rata na području središnje Bosne koje mu optužnica stavlja na teret. Tko je zapovjedao isturenim zapovjednim mjestom u Kiseljaku u vrijeme zločina u Stupnom dolu koncem listopada 1993. izričito je pitao prošlog tjedna tužitelj tražajući za zapovjednim lancem odgovornosti koji bi teretio nadređene zapovjednike za zločin. "Znam da je zapovjednik Operativne grupe 2 bio Ivica Rajić," kazao je Blaškić, a tko je bio iznad njega Blaškić ne zna je "nije bio na vezi". "Dajte nam ih. Ako niste vi, tko je Rajiću davao zapovijed?", inzistirao je Kehoe. "Nisam siguran. Ne znam!", odgovara Blaškić. Sudenje se nastavlja.

VUKOVAR - POČELO SUĐENJE ZA RATNE ZLOČINE

Pred Vijećem Žup. suda u Vukovaru, kojim predsjedava sudac Miroslav Šovani, danas je počela glavna rasprava u postupku protiv 22 osobe optužene za kaznena djela genocida i ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Prvi puta u praksi hrvatskog pravosuđa tijekom suđenja koje će, kako je najavljeno, trajati tresetak dana, moguće je izravno pratiti na Internet mreži, na web stranici <http://www.tel.hr/zupanijski-sud-vukovar>

Od dvadesetdvije optuženika 21 je u bijegu, pa je samo optuženi Stevan Cerić danas bio u vukovarskoj sudnici.

VARAŽDIN - grad sklada i prisnosti...

Godine za pamćenje

* **1181.** Povijest grada Varaždina je prema arheološkim nalazima duža od osam stoljeća, ali ime grada prvi se put spominje 1181. u pisanim dokumentima kralja Bele III.

* **1209.** Varaždin dobiva status slobodnog kraljevskog grada poveljom kralja Andrije II. Arpadovica.

* **1464.** kralj Matija Korvin potvrđuje grb grada Varaždina, koji je i danas povijesno znamenje grada.

* **1756 - 1776.** Varaždin je bio glavnim gradom trojedne Hrvatske.

Otkad sebe pamti, Varaždin je bio grad kulture koja se brižljivo čuva, njeguje i živi na kazališnim daskama i otvorenim pozornicama, u galerijama i koncertnim dvoranama. Duga glazbena tradicija iznjedrila je europski poznate glazbene umjetnike i festival barokne glazbe "Varaždinske barokne večeri" koji se početkom jeseni održava već punih 27 godina.

Male, skladne starogradske ulice odišu prošlim vremenom i dinamikom današnjice. Tu se još uvijek nalaze tragovi poznatih varaždinskih obrta i cehova. U 18. stoljeću tu u Varaždinu bilo je dvadesetak cehova, od kojih je najpoznatiji bio mesarski ceh. Tradicija obrta i trgovanja očuvala se do danas.

Varaždin je grad crkava i samostana, to je grad jutarnjih i večernjih zvona, grad angelusa. Godine 1997. postaje biskupskim gradom.

Posebno je veselje izazvala pjesma "Pala bomba nasred Beograda".

Prisustvovala sam sv. Misi u nedjelju u jutro, kad se u svečanoj sali Living Arts Centre skupilo tisuće ljudi. Gledala sam sa balkona šarenilo boja nošnji naših mladih, sve-čane odore naših svećenika, radost na licima svih prisutnih. Dvorana je bila prepuna, gotovo da nije bilo mjesta za sjesti. Mons. dr. Pero Sudar je predvodio misno slavlje, uz naše svećenstvo u Mississaugi i okolici.

Iako je dvorana bila prepuna i mjesta više nije bilo, moram reći svima koji niste prisustvovali ovom festivalu da ste mnogo propustili. Sama sv. Misa je bila jedna od najsvečanijih kojima sam do sada prisutvovala, no ono nešto posebno bila su mnogobrojna djeca i odrasli, plesači, svirači, tamburaši, i svi oni koji se bave folklorom. Svi su oni bili u svečanim nošnjama, dotjerani - a boje su upravo nevjerovatno - crvene, bijele, zlatne, srebrne, one naše prave plave, nešto zelenih, i nešto šarenih. Svi učesnici festivala pomno su pratili svaku riječ mons. dr. Đure Sudara, koji je pozivao, uz ostalo u svojoj sv. propovijedi, da čuvamo plamen koji je zapaljen u hrvatskom biću pred 14. stoljeća i koji nas vodi i dalje u treće stoljeće, jer ništavna je sva lje-pota bez Božjega duha. Nakon mons. dr. Đure Sudara na samom kraju sv. Mise naš popularni svećenik vel. Kecerin pozdravio je još jednom sve prisutne, zahvalio svima koji su radili na pripremi ovog vrlo uspjelog festivala, posebno je naglasio koordinatora gdu. Mery Vrbos, i predsjednika "Sljemena" gosp. Borisa Žgombu, i rekao da se nada da će Hrvati jednom živjeti u jednoj domovini, a ne ovako razbacani kao do sada. Pljesku nije bilo kraja.

"Hrvatska" Mississauga na festivalu

Nakon sv. Mise i ručka počeo je drugi dan festivala, u kojem su nastupila 12 plesnih ansambla. Teško je reći tko je bio bolji, ili zanimljiviji. Svi su dali sve od sebe, plesači, pjevači i svirači. Previše ih je za spomenuti, no dozvolite mi da spomenem samo neke - veliki tamburaški ansambl koji je sastavljen od raznih tamburaša iz raznih folklornih grupa, pod vodstvom Borisa Kanceljaka. Bili su zaista majstori, osjećala se profesionalnost svirača. Gledali smo "Turopoljeske svate" grupe Kraljice Jelene iz Kitchenera, Slavonske plesove grupe "Dubrovnik", grupa "Draganici" otplesali su "Jurjevo u Jaskanskom kraju, "Živa grana Hrvatske" predstavili su nam "Plesno-pjeвне običaje Gradišća" a na kraju "Lindžo" u izvedbi plesne grupe "Hercegovac" iz Širokog brijega". Teško je reći što je bilo u drugom dijelu ljepše - dali "Slavonija, zemljo ponosita (Adria, Oshawa), ili pjesme i plesovi Medimurja u izvedbi popularne "Hrvatske" iz Mississauge, grupa "Kardinal A. Stepinac i "Lepo nam je Zagorje zelene". Po običaju naš Zrinski-Frankopan je bio izvrstan u izvedbi plesnih tradicija Like, a na kraju plesna grupa "Sljeme", domaćini 25. festivala folkloru, svojom izvedbom ženidbenih običaja u Hrvata oduševili su cijelu dvoranu.

Gradončelnica gđa. Hazel McCallion

Premalo je mjesta da vam svima predstavim koliko je lijepo bilo ovih dana u Mississaugi na festivalu folkloru. Prije početka predstave sjedila sam s jednim društvom koje se je sjećalo kako su i oni pred oko 12 godina bili domaćini jednog festivala i koliko je to posla, no još i danas sa smješkom govore o tim danima - zadovoljni su onim što su organizirali."Ovdje je naša budućnost! Sve se može napraviti kad ima volje i vremena..", rekao je gosp. Čapin, kad je davao nagrade onima koji su sve dali od sebe za naš hrvatski folklor (gdica Jinny Valentic, Mark Valentic, Max Špišić, Brajan Čapin i Robert Kanceljak) . Nažalost, ne slažem se sa riječima gosp. Čapina - onima "o vremenu", jer iz osobnog iskustva znam da svatko tko je radio na ovom festivalu, uključujući i njega samoga, imaju mnogo volje i malo vremena, ali to svoje vrijeme daju kad god ih netko pita. Kaže se - pitaj zaposlenu osobu i ona će ti sigurno sve napraviti - u slučaju naših folklorša to je zaista tako.

Na kraju, čestitke folklornoj grupi "Sljeme" - izvrsno ste organizirali sve, tako mi svi govore. Svima je bilo lijepo, svi su se osjećali "doma", makar su bili u gostima, svi smo uživali u plesu , glazbi i pjesmi Hrvatske, i sve to zah-valjujući vama, a posebno gdi. Mary Vrbos, koordinatore cijelog ovog događaja, i gosp. Borisu Žgombi, predsjedniku "Sljemena". Ovdje svakako moram spomenuti publiku koja je sjedila oko mene na galeriji - koliko smo svi uživali, a posebno je uživala mala Julijana, koja je s mamom i tatom, bivšim plesačima "Zrinski-Frankopana" bila oba dana i kako mi mama i tata kažu "plesala četiri sata, gledajući program!".

U svom govoru mons. dr. Đuro Sudar je rekao da nije dovoljno voljeti i pljeskati Domovini, već se treba žrtvovati, naći hrabrost da se riječi prevedu u djelo - eto ovih dva dana vidjeli smo riječi prevedene u djela, ljubav roditelja prema domovini, rad djece, roditelja, učitelja, škole, naših svećenika - svih, koji su združeni u radu u Kanadsko-Hrvatskom Folklornom Savezu, svih koji su sudjelovali u ovom prekrasnom festivalu. Čestitamo!

Učesnici festivala folkloru

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 35, 31. V, 1999

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

Best wishes from US PRESIDENT

ZAGREB (HINA) - Croatian President Franjo Tudjman received a letter from US President Bill Clinton, expressing his best wishes for Croatia's Statehood Day, which is celebrated on May 30. According to a statement issued on Wednesday by the President's Office, President Clinton said the holiday came at a crucial time for Croatia, while it was preparing for the elections and working towards strengthening its democracy.

The US President thanked President Tudjman for his strong support for efforts that were being made with the aim of putting an end to the Kosovo crisis. The US President said he believed Croatia's support could be counted on in the future as well. Peace and stability in south-east Europe are the main priority for the United States, the US President said, adding his country was committed to providing help to the people of Croatia. At the end of the message, the US President expressed best wishes on his own behalf and on behalf of the American people for Croatia's Statehood Day.

"Croatia, Serbia - FALSE SYMMETRIES"

PARIS (HINA) - In an article entitled "Croatia, Serbia - False Symmetries", released by Le Monde, Croatia's Ambassador in Paris, Smiljan Simac, pointed to the groundless comparisons

which have appeared in the press, some comments and current discussions in connection with the Kosovo crisis.

"attempts to equate crimes against humanity committed by the Serbian State in Kosovo with Croatia's military operation against Serb paramilitary troops which preceded the end of the war in Croatia and Bosnia, reflects more cynicism or ignorance of events than anything which can be taken as a serious political analysis," Ambassador Simac wrote in the article, published in the column called "Horizons and Debates" in this Paris-based daily.

Simac recalled that two-million Kosovo, which had enjoyed a status of a federal province until the abolition of its autonomy in 1989 and had been represented at the then Yugoslav collective presidency, has been exposed to the regime of apartheid for ten years.

All that time ethnic Albanians had used peaceful means for their resistance before they restored to the armed defense, the Croatian Ambassador wrote.

On the other hand, an illegal creation - the so called Srpska Krajina- was established in Croatia "by force in 1990 and one year prior to the referendum on the independence of Croatia.

"It had been based on the reintroduction of "ethnic cleansing" in Europe: out of 550,000 residents in that area (Krajina), Serb paramilitary forces brutally evicted all 260,000 Croats," he added.

Simac also stressed that all the time during the 1995 operation called "Storm", Croatia's President Franjo Tudjman had persistently called on the Serb minority population, on radio or television, not to leave their homes, whereas Milan Martić, a Croatian Serb leader at the time, had ordered their "planned evacuation", which was subsequently discovered by Serbian press, the issue of "Politika" (Serbian paper) of August 23, 1995.

Simac said that in areas where peaceful reintegration was implemented, such as in eastern Croatia, the majority of the local Serb population stayed in the houses they lived in prior to aggression. In the period between 1995 and 1998, 147,000 exiled Croats and 57,000 displaced Serbs returned to their homes throughout Croatia, he added.

It is now clear that the action taken by Croatia facilitated NATO's air

intervention in September 1995 against Bosnian Serbs. Those attacks. Together with successful ground operations of the military alliance between Zagreb and Sarajevo, finally forced Milosevic to sign peace."

Croatian diplomat said, Milosevic's Serbia bears "responsibility for reintroducing the war in Europe as a means for accomplishing political aspirations," Simac wrote. After having caused four wars, Milosevic's Serbia embodies more than ever "a danger of destabilizing the entire region." On the contrary, Croatia is sparing no effort every day to deserve the encouraging title "an island of stability," concluded Croatian Ambassador his article in Le Monde.

Croatian Budget revision for 1999

ZAGREB (HINA) - The Croatian government formulated a state budget revision for this year. According to the revision, the state budget has been cut by some US\$14.3 million, with current expenditures reduced by some ten percent, and capital ones by US\$500 million, the government's Media and Public Relations Office said in a statement.

The cuts in expenditures are aimed towards state saving on all levels, except in the part referring to state budget beneficiaries' salaries, towards finding additional sources for the financing of the pension and health insurance systems, and for paying out citizens' insured savings.

An additional US\$486 million has been ensured to that end via increased transfers to the Croatian Pension Insurance Bureau in the amount of US\$214.7 million, to the Croatian Health Insurance Bureau in the amount of US\$103 million, and US\$168 million for citizens' insured savings.

Another mass grave

BERAK (HINA) - Discovered the bodies of 29 Croats from Berak, killed by Serb aggressors in the Croatian village of Berak, in 1991 and 1992.

VIJESTI IZ RAZNIH IZVORA

17.05. Predsjednik RH i Vrhovni zapovjednik oružanih snaga dr. Franjo Tuđman uputio je poslanicu pripadnicima bivših vojski u povodu odluke o priznanju vojnih činova hrvatskim gradanima koji su bili pripadnici različitih oružanih postrojbi, odnosno, vojski na tlu Hrvatske. Odluku je Predsjednik Republike donio 10. svibnja i donosimo je u cjelini “S obzirom na to da su mnogi pripadnici bivših vojski na tlu Hrvatske uputili molbe za priznanje vojnih činova, a u skladu sa sveukupnom politikom pomirbe u prošlosti zavađenog hrvatskog naroda, koja nam je omogućila uspostavu samostalne i suverene hrvatske države i pobjedu u Domovinskom ratu, kao Predsjednik Republike donio sam temeljem članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske i članka 47. stavka 1. točke 11. Zakona o obrani (Narodne novine br. 74/93 - pročišćeni tekst, 57/96) odluku o priznanju vojnih činova hrvatskim građanima koji su bili pripadnici različitih oružanih postrojbi, odnosno vojski na tlu Hrvatske. Pripadnicima hrvatskog domobranstva, te hrvatskih antifašističkih partizanskih snaga i JNA priznat će se vojni činovi pod uvjetima 1/ ako su zbog svog nacionalnog i demokratskog opredjeljenja bili proganjani od vlasti protuhrvatskog i komunističkog režima, ili 2/ ako su u djelatno, ili na koji drugi način sudjelovali u Domovinskom ratu, ili 3/ ako su svojim držanjem i djelatnošću poticali rastrojstvo neprijateljskih snaga i vlasti, a pomagali stvaranje vojske i vlasti demokratske Hrvatske, ili 4/ ako su svojim držanjem i djelatnošću baštinili, te negovali vojnu tradiciju i običaje, pa time doprinjeli stvaranju i razvoju vojske i vlasti demokratske Hrvatske, i 5/ ako dadu svečanu izjavu da žele biti uvršteni u pričuvni sastav oružane sile samostalne i suverene hrvatske države. 6. Iznimno od uvjeta obuhvacenih točkom 1. do 5., pravo na priznanje vojnog čina mogu ostvariti na propisani način i drugi hrvatski građani koji su bili pripadnici različitih oružanih postrojbi, odnosno vojski na tlu Hrvatske ukoliko dadu svečanu izjavu da žele biti uvršteni u pričuvni sastav oružane sile samostalne i suverene hrvatske države. Molbi za priznanje vojnog čina potrebno je priložiti odgovarajuće potvrde, te preporuke dvojice djelatnih ili pričuvnih časnika hrvatske vojske. Molbu za priznanje vojnog čina posmrtno podnose djeca, odnosno unuci pripadnika hrvatskog domobranstva, hrvatskih antifašističkih partizanskih snaga ili JNA. Molbe se podnose Ministarstvu obrane, a putem Ureda za obranu, koje će utvrditi ispunjavanje uvjeta prije donošenja Odluke Predsjednika Republike Hrvatske i Vrhovnog zapovjednika oružanih snaga. Samo priznanje pričuvnog čina ne donosi nikakva druga prava, osim prava na isticanje čina i nošenje propisane odore hrvatske vojske u prigodi državnih i vojnih blagdana. Ovu odluku stupa na snagu danom donošenja.”

A.H., Vjesnik, 19. svibnja 1999. JUGOSLAVENSKA POLICIJA ODUZELA DVA DUBROVAČKA ŠLEPERA

DUBROVNIK, 18. svibnja - Vojna policija Jugoslavije u subotu je u crnogorskom mjestu Kumbor oduzela dva šlepera dubrovačkoga poduzeća “Novi val”, kojima je prevožena francuska humanitarna pomoć za kosovske izbjeglice u Podgorici i Baru. Vozač jednog od kamiona, natovarenog sa 22 tone mlijeka u prahu i konzervi gulaša, Simeon Kandić, kazao nam je da ih je nakon ulaska u Crnu Goru na kontrolnoj točki u Kumboru zaustavila vojna policija, te im nakon pregleda potrebnih dokumenata naredila da se odvezu do obližnjeg vojnog helidroma. “Dali smo im na uvid putovnice, prometne i vozačke dozvole, kao i carinske deklaracije. No, nakon što su nas zapisali u evidenciju prolaska vozila, naredili su nam da kamione parkiramo na helidromu u blizini vojarnje. Tamo smo ostali do 22 sata, kada nam je potpukovnik Vojske Jugoslavije donio papire u kojima stoji da se roba iz kamiona privremeno oduzima, te je rekao da će nam u nedjelju u 14 sati vratiti prazne kamione. Međutim, u nedjelju nam je re-

čeno da se vratimo u 17 sati, kada su nam kazali da od vraćanja kamiona prije ponedjeljka nema ništa, jer trebaju dobiti dozvolu za provoz humanitarne pomoći kroz Crnu Goru koju izdaje savezna vlada Jugoslavije”, ispričao nam je Kandić, dodajući da su u nedjelju na večer on i njegov kolega odlučili da se bez kamiona ipak vrate u Hrvatsku.

STOTINJAK HRVATA IZ BOKE PREBJEGLO U HRVATSKU

ZAGREB, 20. svibnja 1999, Veliko vijeće Hrvatske bratovštine “Bokeljska mornarica 809” iz Zagreba - udruge Hrvata podrijetlom iz Boke kotorske, ocijenilo je kako je položaj Hrvata u Boki kotorskoj pogoršan i otežan, osobito zbog prisilnih mobilizacija, nasilnog ponašanja vojne policije i privođenja pred vojne sudove. Iako crnogorske vlasti nastoje zaustaviti takvo ponašanje savezne vojske, pritisak na bokokotorske Hrvate sve je veći i zbog nemogućnosti da se ustroji dogovoreni konzularni ured u Kotoru, ističe se danas u današnjem priopćenju Hrvatske bratovštine “Bokeljska mornarica 809”. Zagreb. Zbog navedenih razloga u posljednjih mjesec dana, nakon višetjednog skrivanja i izbjegavanja mobilizacije, stotinjak Hrvata iz Boke izbjeglo je u svoju matičnu domovinu Republiku Hrvatsku. (Vjesnik, 20. svibnja)

24.05. Na području sela Berak u dijelu hrvatskog podunavlja u Vukovarsko-srijemskoj županiji, otkrivena je nova masovna grobnica, za koju se pretpostavlja da skriva tijela 29-orice Berčana - Hrvata, nestalih tijekom srpske agresije na to selo 1991., odnosno 1992. godine. Riječ je o rovu dugačkom oko 10 i širokom oko 5 metara, a prema dosada prikupljenim činjenicama, žrtve su u grobnicu dovezene teretnim vozilom za pristup kojeg je izgrađena i posebna prilazna rampa. Grobnica se nalazi na području tzv. Šarviz dole, oko 1.500 metara udaljene od ceste Orolik - Negoslavci, u močvarnom području. Masovna grobnica pronađena je usklađenom akcijom MUP-a i Vladine komisije za zatočene i nestale. Na početku iskapanja nove masovne grobnice u Berku je bio i predsjednik Vladine Komisije za zatočene i nestale, pukovnik Ivan Grujić. Kako je izvijestio, u grobnici su žrtve, koje su tijekom srpske okupacije premještene na to mjesto iz grobnice, otkrivene prošle godine uz samu cestu Orolik - Negoslavci. Tom prilikom iako su postojala saznanja da se u grobnici uz cestu nalazi 30-etak žrtava, pronađeni su posmrtni ostatci samo jedne žrtve. Iskapanju grobnice u Berku nazočan je bio i dio hrvatskih povratnika, koji već 18. dan prosvjeduju u središtu tog mjesta, tražeći da se utvrdi istina o 29-orici Hrvata iz Berka koji su još na popisu osoba nestalih tijekom srpske agresije na istočnu Slavoniju, te da se pravdi privedu Berčani srpske nacionalnosti koji su počinili ratne zločine.

DIJASPORA TREBA DOĆI NA BIRALIŠTA O SVOM TROŠKU

Zagreb, 25.05. Hrvatski držav iz dijaspor koji znanjem i iskustvom žele pomoći Hrvatskoj u promjenama trebaju doći u Hrvatsku i o svom trošku sakupiti 500 ili 1000 potpisa državljana Hrvatske i onda u jednoj od izbornih jedinica nastupiti kao neovisni kandidati za saborske zastupnike, rekao je Božidar Vukasinić, ekonomist koji je radio u brojnim svjetskim tvrtkama, na jučerašnjoj novinskoj konferenciji na kojoj se predstavio kao neovisni kandidat iz dijaspor za Sabor RH. Vukasović je nastupio i kao kandidat na neovisnoj listi dijaspor na izborima 1995. godine. Vukasović drži da se predstavnici dijaspor ne bi smjeli birati s lista. Izabrani zastupnici iz dijaspor trebali bi postati “Fiskalni rezidenti” u Hrvatskoj i u potpunosti dijeliti sudbinu Hrvatske i njezina naroda, smatra Vukoasović, koji kaže i kako bi hrvatski državljani iz dijaspor trebali glasovati u Hrvatskoj, i to o svom trošku.

DOGAĐAJI U NAŠOJ ZAJEDNICI

MEĐIMIRSKA VEČERA

Hrvatsko društvo “Međimurje” održalo je svoj proljetni banket 15. svibnja 1999 u dvorani Hrvatske Katoličke župe Presvetog Trojstva u Oakvillu. Na samim vratima dočekivali su nas nasmijani Međimurci, koji pajdaši. Predsjednik gosp. Kovač zaželio je svima dobrodošlicu već na vratima širokim smješkom - onakvim kakav samo Međimurci imaju. Iako večera nije na vrijeme počela, i mi za stolom smo se pitali da li kuharice mjese štrukle, pa zato kasne, nitko se nije bunio. Za mojim stolom društvo je bilo zaista dobro, pa iskoristavam priliku da pozdravim sve za mojim stolom, i zahvalim se kao prvo na izvrsnim vicevima, kao i na dobroj zabavi. Kad mislimo o Međimurcima obično mislimo na one rođene tamo oko Mure - no, naši Međimurci, to jest Međimurke su mnoge dovele “međimurske zete”, pa su tako za mojim stolom sjedila dva Slavonca, prava međimurska zeta, kao i dobri prijatelji Zagorci. Sa-mnom, Zagrepčankom i mojoj prijateljicom Makedonkom, koja je odrasla u Zagrebu - bili smo odlična mješavina smijeha i zabave. Baš nam je bilo lijepo. Nažalost, štruklja nije bilo, i nadam se da će biti sljedeći puta, no hrana je - po običaju - bila jako dobra, kolači posebno. Prije večere par riječi rekao je i gosp. Kovač, predsjednik Hrvatskog društva “Međimurje”. Kako je bio u rodnom kraju, a kako se naši Međimurci posebno brinu za Dom hendikepirane djece u Čakovcu, posjetio je i taj dom. Neobično mi je drago kad vam mogu javiti da ta njihova briga, ali i briga cijelog Međimurja za one koji si ne mogu pomoći, donosi rezultate. Danas u tom do-mu živi 50 djece, što je izvanredan rezultat. Dom potrebuje krov i naši Međimurci rade na tome da namaknu sredstva za pokrivanje krova. Gosp. Kovač je govorio o tome kako koji puta pitamo da li samo mi dajemo, i ispričao je istiniti doživljaj kako je jedna zgurena, iscrpljena starica došla na vrata Doma i rekla da je čula za Dom i da se ti ljudi, koji rade tamo žrtvuju za tu nesretnu djecu. Nakon kraćeg razgovora izvadila je hrpu novaca, i kad je sve pobrojeno ispalo je da je dala DM 5,000. Eto, i u Hrvatskoj se, kako vidimo rađa polako taj duh davanja onima kojima treba, ili reci-mo, zajednici. Jasno, takve večeri nisu bez viceva, pa su se Međimurci malo šalili na račun Zagoraca, koji su im uvijek dragi gosti. Gosp. Kovač ispričao je vic o tome kako prodavač željezničkih karata u Njemačkoj nije znao gdje je Varaždin, i tražio je da mu Zagorec kaže neki veći grad pokraj Varaždina. Kako se ovaj nije mogao odmah sjetiti, zamolio ga je da stane po strani i da drugi po redu može kupiti kartu. Tada je pristupio Međimurec i na pitanje da traži kartu za Čakovec, prodavač karata spremno je odgovorio (na njemačkom) “Glavni kolodvor, ili ranžirni?” Koliko sam vidjela za mojim stolom, Zagorci su se od sveg srca nasmijali! Gosti Međimuraca bila je plesna grupa “Hrvatska” iz Bramptona, sve mladi plesači u međimurskim narodnim nošnjama. Pjesme koje su pratili tamburaši sve su nas podsjetile na domovinu (Fijaker stari; Anko, Ančice; Raca plava po Savi, Grad se bijeli). Uživali smo i u pjesmi i u plesu mladih, a posebno onih vrlo malih, koji će biti izvrsna budućnost “Hrvatske” Brampton. Lijepo nam je bilo na međimurskoj večeri. Sve je bilo dobro, od društva do hrane. Nadam se da su skupili dovoljno novaca da pokriju cijeli krov, a na njihovom radu - kao i uvijek - čestitke! (vk)

InMotion Dance Company

On Friday, May 14th, InMotion Dance Company held their last fundraising performance “Dancing Through Front-Tears” at St. Ignatius of Loyola High School in Oakville. All proceeds from those who attended to support InMotion Dance Company on their upcoming 10 day performance tour in Zagreb, and along Croatia’s beautiful Adriatic coast. Lisa and Christine Brkic, the Artistic Directors, founded their company in 1996 after graduation from Ryerson Theatre School’s dance program. A company comprised of 6 professional dancers who are also choreographers, they have created a wide variety of repertoire that “challenge themselves as

artists both emotionally and artistically,” they explain. “Dancing Through Front-Tears” was an excellent opportunity for InMotion to exemplify exactly how limitless they are as performers for the first time to our Croatian community. In celebration their heritage and adoration for Croatian folklore, and its culture, InMotion invited guest artists “Stare Tambure”, Folklore Ensemble “Hrvatsko Prelo”, and “The Toronto Croatian Women’s Choir” to help bring these artistic forces to light on the same stage. The musicianship, and vocal talents of these guests complimented the contemporary program by adding their own traditional flare. It was clear that the rich culture of Croatia was created in the truest of artistic forms. For the program’s final work that evening, InMotion Company presented their signature work known as “All’s Fair in Love And...”, choreographed by Lisa and Christine Brkic. This work, created in 1996. was responsible for their initial inspiration of performing as a company in Croatia. It is a choreographic perspective based on the true stories of devastation and loss told to Lisa and Christine by their own Croatian relatives and friends during the time of crisis in the Homeland. A portrait of 6 women and their life stories during a time where all they are able to accept is the will to survive, and the need to rely on one another’s strength to endure the atrocities of another day. Created for “our people”, and supremely executed and performed, InMotion Dance Company moved its audience to an emotional vulnerability, and perhaps for some, took them back in time to a past never forgiven or forgotten. After 3 years of the company’s hard work, it was obvious that there is a definite need within the Croatian community to open itself towards its professional artistry - one that strives to reach beyond only its folklore and music. For these is much to be learned about each other, and even about ourselves and the roots that we stem from in all facets of art. We wish InMotion Dance Company a most successful tour and we are confident that they will represent themselves famously..

A good friend

25. kanadsko hrvatski folklorni festival

Ove nedjelje posjetila sam 25.ti kanadsko-hrvatski folklorni festival. Već u prvim trenucima osjećala sam se kao da sam na ranoj proslavi Dana Državnosti - toliko je bilo lijepo i svečano! Nisam bila na otvorenju, no rekli su mi prijatelji da je bilo upravo fantastično- otvorenje je bilo u subotu 22. svibnja. Uz uobičajene pozdravne govore raznih odličnika, himne triju zemalja (kanadska, američka i hrvatska) festival je otvorila folklorna grupa “Sljeme”, koja je domaćin ovogodišnjeg festivala. Ta folklorna grupa, koja broji oko 250 članova izvela je prigorsku svadbu iz Markuševca, u obradi Željka Jargana. Moja prijateljica koja mi je pričala o toj markuševačkoj svadbi je bila uzbuđena izvedbom dan kasnije, oči su joj se sjale - toliko je bilo lijepo. Na ovom 25.-tom festivalu sudjelovalo je 25 folklornih skupina iz Južnog Ontarija, gosti iz Ljubuškog, KUD “Hercegovac”, KUD “Buševac” kao i gosti iz USA. Tisućutristo izvođača je primilo zahvalnice i spomen poklon “licitarsko srce” od upravitelja Hrvatske matice Iseljenika, gosp. Ante Belje. Kraće sam razgovarala s gradonačelnicom Mississauga o ovom prekrasnom događaju i rekla mi je kako se veseli i ponosi da su organizatori ovog Festivala izabrali Living Arts Centre za održavanje svih događaja, i kako čestita svima koji još i danas održavaju svoju kulturu i običaje. Gradonačelnica gđa. Hazel McCallion je uputila čestitke organizatorima, kao i sudionicima ovog izvanrednog događaja, Negdje pri kraju, gradonačelnica je dala najviše pohvale i rekla s ponosom da je Mississauga napućena Hrvatima, pa se osjeća kao gradonačelnica Hrvata.

Te iste večeri organizirana je svečana večera u prepunoj Litvanskoj dvorani. Bilo je upravo svečano - veselo. Poslije pozdravnih govora, počeo je ples, koji je otvorila gradonačelnica Mississauga Hazel McCallion plesom sa vel. Ivicom Lozićem.

čadavoga ispere rane. Dok ona njemu rane ispirala, reče Oleh ban: - Slabo smo se sreće nanosili, moja Nevo Nevičice. Nemaš više, u koga da se uzdaš, a evo vojske na vratima doma čadavoga. Polomit ću hrastove zapornje, razvaliti starodrevna vrata - izginusmo i vuci i orlovi i junaci i sirotinja i Oleh ban i njegova Neva Nevičica!

Ali se Neva Nevičica jadu domislila pa reče: -Ne boj se, bane, poslat ću ti grličicu, da nam dovede Mokoš iz močvara. Svašta Mokoš znade i učiniti može, ona će nam pomoći.

Poslala Neva Nevičica hitru grlicu. Otprhnula siva grličica, brža je nego sve tetive strelica, pa ju strijele carske ne stigoše. Odletjela i dovela Mokoš iz močvare. A Mokoš se bila stvorila vranom i sjela na sljeme doma čadavoga.

Al već i vojska na vrata udarila. Stale udarati teške kijače o vrata i vratnice, stoji stuka, stoji lupa, tutnji veža i nadvorje doma čadavoga, kao da paklena krpa o vrata Oleha bana lupa.

- Sretna bila, moja Mokoši - molila se krasna Nevičica crnoj vrani - sretna bila, hajde nam pomози od opake carevne - eto pogibosmo mladi!

Ali Mokoš pakosna jedva dočekala, da svoj jad iskali. Zatrepće vrana crnim krilima te progovori: - Pomozi si sama, moja golubice! Bješe mene poslušati, bješe carevni ključе odnijeti. Ti bi se carevni umilila, pa bi sada njojzi uz koljeno sjedila, svila bi te odijevala, a zlatna kupa napajala. Što si htjela, to si dočekala! Evo ti sad doma čadavoga, u domu ranjena sirotinja, a pred domom vojska nebrojena. Neka ti pomaže, tko te tako naučio!

Kao je ovo čuo Oleh ban, skoči ranjen junak na noge i povika bijesno:

-Ostavi se, Nevo Nevičice, jalova posla! Gdje je vrana još pomogla junaku! A ti mi bježi s krova, crna zlokobnice, da ne tratim strelice, da ne strijeljam po sljemenu ptice!

Zatim ogrli Oleh ban Nevu Nevičicu, i reče:

- Kad poginem sred careve vojske, idi, moja krasna Nevičice, pokloni se carevni, budi ljutoj carevni dvoranica, što si trebala biti Olehu banu banica.

Složio se junak Oleh, ali onda se otrgne od Nevičice, sme kroz nadvorje i vežu, da odigne hrastove zapornje, da otvori vrata vojsci nebrojenoj, da pogine ili da se probije kroz vojsku.

Osta sama na dvoru Neva Nevičica, a nad njome na krovu crna Mokoš. Čuje se, gdje padaju teški zapornji - sad će stara vrata popustiti, sad će vojska nesmiljena nasnuti, Oleh bana sužnjem upuniti, a njojzi, miloj djevojčici, srce izvaditi. Hitre misli prevrće Neva Nevičica: što će i kako će? - Oglednu se krasna Nevičica, ne bi li se skogod smilovao, iz ljute nevolje pomogao! Oglednu se

milo i premilo i po zemlji i po nebu. Kad u nebo poglednula a nebo Sunce prolazilo, žarko kao žeženo zlato. Kada ona k Suncu pogledala, zadivilo se Sunce onolikoj milini, pak se odmah na nju ogledalo. Zgledi se Sunce i Neva Nevičica, a kako se zgledali tako se upoznali, te se odmah Sunce dosjetilo:” Evo, to je ona nevjestica, kojoj ide Sunce u svatove. U dobar čas mi pogače darivala, u bolji čas je k meni pogledala.”

Čulo, Sunce, kako se čas prije Mokoš okosnula na Nevu Nevičicu i kako joj pakosna ne htjede da pomogne, pa se sada Sunce gromko prokaralo. Od straha zanijemila cijela banovina, od straha se spustile sjekire i kijače, a silno Sunce nad Mokoši grmjelo.

-Ej, dadiljo, srce nemilo! Kad bi pakost svijetu pravdu krojila, gurava bi pravda nastanula! Ako si me iz gliba odbajlila, u glibu si jedna i ostala. Nisi sa mnom nebom prošetala, niti si samnom s neba pogledala, da bi znala pravdu odkrojiti. Ej. dadiljo srce nemilo! Zar će o Krijesu silno Sunce zaboraviti, tko ga slabašna o Koledama darivao? Il će djever Sunce zamjeriti nevjesti, što ostavi caru dvore, carevni dvoranstvo, te privoli po srcu junaka? - Propadaj u zemlju, crna dadiljo, ti u zemlju, a ja sa nebesa, da pomognemo čestitog junaka i njegovu krasnu djevojčicu.

Sluša i nebo i zemlja Sunce, kako ga ne bi poslušala crna vrana, što bijaše Mokoš! Odmah Mokoš u zemlju propala, da učini po zapovijedi Suncu.

A Sunce, koliko bilo žarko po sebi, toliko se još više osililo. Udri sunce odozgora, ražarilo pustu Banovinu, razgrijalo i nebo i zemlju: gvozdenu bi planinu usijalo!

Razbijelješe se šljemovi i na nesmiljenoj vojsci, usijaše se oni teški oklopi, ražariše se koplja i sjekire. Uхватила omara ljutu carevnu, uhvarila omara strijelce nebrojene, gdje im gori mozak pod šljemovima, a prsa im sopću od žege pod oklopom. Koga krov ne čuva, taj živ ne ostaje. Omora vojsku k zemlji oborila. Jedan drugome preko pasa pada; ovaj onog pobratima zove - još ne zovnu, a već se oborio.

Mori tako sunce vojsku nesmiljenu, a Mokoš pod zemljom Suncu pomagala i duboke glibe otvorila. Gdje kojega Sunce oborilo, tu se pod njim i glib otvorio; u glib pada, a glib se zatvara; gdje stajao, tu mu grob nastao.

Propadao tako vojak za vojakom, tako strijelac za strijelcem. tako carevna, tako oružje bojno i sjekire i kijače. Strahota je pogledati onoliku vojsku, gdje joj Sunce sudi, a zemlja pokapa! - Kratko doba, jedan ili dva časa, i nestade ona silna vojska, a u banovini nigdje žive duše. Samo koji bili pod krovom doma čadavoga, oni živi ostali.

Opet leži tiha pusta banovina Oleha bana, a na prozor izvirila radosna djevojčica, Neva Nevičica, da vidi, e da li se djever ublaži, što je pakost po svijetu pomorio!

Brzo preboljeli rane junaci, jer im dobra večera poslužila, jos brze preboljela sirotinja, jer je sirotinju bijeda naučila. A Oleh ban ni bolovanje ne može kraj onakve Neve Nevičice. - Nego u zoru odaslaše tanku lastavicu sa pozdravom k Suncu. Vratila se do mraka lastavica, donijela od Sunca odzdravlje i da za sutra narede svatove, jer će im djever u svatove doći.

Tako naredili, tako uzvali, a što ono bijahu svatovi i što se pojavilo po pustoj banovini, toga više nema za sto godina ni u deset carevina. (Priče iz davnina)

*Mokoš - neka moćna sila koja je, prema vjerovanju starih Slavena, vladala na zemlji poglavito u močvarama.

**ŠIRITE
HRVATSKU ISKRU**

Događaji svibnja 1990 godine...

U SLOBODNOJ HRVATSKOJ

Političke promjene na istoku Europe 1989/1990 god. odsudno su utjecale i na kretanja u Jugoslaviji. U Hrvatskoj se osnivaju političke stranke, koje se izjašnjavaju za demokratsko i pluralističko društvo.

Potkraj veljače 1990. u Zagrebu je održan prvi opći Sabor Hrvatske demokratske zajednice (HDZ-a). Njezin predsjednik dr. Franjo Tuđman, rezimirajući ukratko političke stavove iznesene u programskoj deklaraciji, naglasio je, uz ostalo, kako je HDZ protiv svakog revanšizma, i kako je krajnje vrijeme da se premoste idejne-političke i ratne podjele, osobito između domovinske i iseljene Hrvatske, ali i između sudionika vladajućeg ustroja i oporbi - da bi se u miru, slobodi i demokraciji gradio suživot po uzoru na suvremena civilizirana društva.

Početkom ožujka 1990. pet stranačkih nezavisnih ličnosti i predstavnici četiriju opozicijskih stranaka, i to Hrvatske kršćanske demokratske stranke (HKDS-a), Socijaldemokratske stranke Hrvatske (SDH), Hrvatske demokratske stranke (SDH) Hrvatske demokratske stranke (HDS-a) i Hrvatskog socijalno-liberalnog saveza (HSLS-a), osnovali su u Zagrebu Koaliciju narodnog sporazuma, u želji da se Hrvatska demokratski preobrazila na najbolji i najmirniji način. Svoju predizbornu kampanju Koalicija je počela pod motom “Koalicija, demokracija, Croatia”. Dr. Savka Dapčević istaknula je da se hrvatska vertikalna programa Koalicije očituje u njegovim ciljevima: izvornome hrvatskom suverenitetu s nepotrošenim pravom za samoopredjeljenje do odcjepljenja; integralnoj Hrvatskoj; civilnoj i pravnoj državi te višestranačju i parlamentarizmu.

PRVI VIŠE STRANČKI SLOBODNI IZBORI

Potkraj svibnja 1990. konstituiran je, prvi put nakon završetka drugog svjetskog rata, višestranački Sabor, na Radićevu trgu u Zagrebu, u svečanoj atmosferi. Za predsjednika Predsjedništva Sabor je izabrao dr. Franju Tuđmana, za predsjednika Sabora dr. Žarka Domljana, a za predsjednika Izvršnog vijeća Sabora Stjepana Mesića. U svom pristupnom govoru predsjednik Predsjedništva iznio je najbitnije neposredne zadaće, naglasivši da su na izborima plebiscitnim očitovanjem hrvatskog naroda za demokratske slobode građana i državni suverenitet donesene temeljne odrednice hrvatskog ustava.

Predsjednik je izrazio spremnost za pregovore s ostalim narodima Jugoslavije, s time da se državni suverenitet Hrvatske u takvoj zajednici može osigurati jedino na konfederativnim osnovama, kao ugovorni savez suverenih država. Istaknuo je također, da se istodobno s tom unutrašnjom preobrazbom moraju poduzeti koraci da uključivanje Hrvatske u Europsku zajednicu, ustanoviti poredak pravne države, modernizirati državna upravna i provesti korjenite promjene u vlasničkim odnosima i gospodarstvu.

Tog dana 30. V. 1990. - koji se otad proslavlja kao Dan hrvatske državnosti - na zagrebačkom središnjem trgu održana je narodna svečanost. Na prigodno ukrašenoj pozornici građani su mogli pozdraviti novoizabranog Predsjednika Predsjedništva SR Hrvatske dr. Franju Tuđmana, zatim zagrebačkiog nadbiskupa kardinala dr. Franju Kuharića i ostale ugledne ličnosti.

Svečana zakletva u Hrvatskom državnom saboru

Zalaganjem Hrvatske socijalno-liberalne stranke već tijekom 1989. god. prikupljeno je 70,000 potpisa za povratak spomenika banu Jelačiću na središnji zagrebački trg; tako je 16. listoipada 1990. ponovno postavljen glasoviti spomenik hrvaskoga bana - koji je prije 43 godine bio potajno uklonjen s trga. Vraćanje spomenika na Trg bana Josipa Jelačića obilježeno je svečanom sjednicom Skupštine grada Zagreba, a završilo je veličanstvenom priredbom na Trgu, u prisutnosti stotinu tisuća Zagrepčana.

DONOŠENJE USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

Hrvatski je sabor 21. i 22. prosinca usvojio i svečano proglasio novi Ustav Republike Hrvatske. U izvorišnim osnovama i njegovu normativnom dijelu potvrđena je nacionalna samostalnost hrvatskog naroda. Hrvatska je definirana kao “jedinствена, nedjeljiva demokratska i socijalna država”, a moderni politički sustav zasnovan je na suverenitetu svih njezinih građana. U čl. 38. govori se o slobodi mišljenja i izražavanja misli, zabranjena je cenzura, a novinarima se jamči pravo na slobodno izvješćivanje i dostupnost svih informacija. U čl. 116 opisuje se Vrhovni sud Republike Hrvatske kao najviši organ sudbene vlasti kojim se osigurava jedinstvena primjena zakona i ravnopravnost građana. Kao jedinica lokalne uprave u čl. 131 definirana je županija.

Člankom 136. novoga Ustava utvrđeno je da najmanje jedna trećina zastupnika u Saboru, predsjednik Republike i Vlada imaju pravo pokrenuti postupak udruživanja Republike Hrvatske u saveze s drugim državama. O udruživanju Republike predhodno odlučuje Hrvatski Sabor dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika, a odluka o udruživanju Republike donosi se na referendumu većinom glasova ukupnoga broja birača u Republici.

**HRVATSKA ISKRA....
VAŠE ZADOVOLJSTVO**

ŽIVOT U SLOBODNOJ HRVATSKOJ

“Zamišljam ga uistinu, tako da to bude država slobode za sve građane, da bude država punog poštivanja ljudskih i nacionalnih prava, da bude u punom smislu pravna država. Da bi takva bila, mora biti utemeljena na moralnim načelima istine i pravde. Bit će u službi čovjeka, obitelji, cijele zajednice. Socijalna pravda, zaštita slabih, briga za opće dobro i napredak u dobru mora joj biti cilj. Zato je važan moralni odgoj svih građana da budu poštenji, zauzeti ne samo za svoje dobro nego i za dobro bližnjega. Vlast je služenje dobru svijetu. Da bi se gradio takav život, potrebna je sloga, suradnja bez obzira na razlike mišljenja i programa. Svaki je ekstremizam protiv dobrobiti naroda. Ekstremizmi su uvijek vodili u totalitarizme. Stoga hrvatsku politiku zamišljam kao trijeznu, razboritu, dobronamjernu prema unutra i prema van, u skladu s civilizacijom mira i pravednosti. To je najbolje jamstvo i za manjine koje imaju svoja prava, ali nemaju prava ucjenjivati slobodu i prava Hrvatske.

Mržnja i osveta su protiv dostojanstva i čovjeka i naroda; tome se treba suprotstaviti pravednim postupcima i poštujući sebe i drugoga. Osveta na osvetu, mržnja na mržnju samo umnožavaju i učvršćuju pakleni krug zla! Oni koji se žrtvuju i brane pravednu stvar, čine to časno i po čast svome narodu! Pravo rodoljublje je ljubav i isključuje mržnju.

Iz razgovora kardinala Franje Kuharića, nadbiskupa zagrebačkoga u “Glasu Koncila” od 20. X. 1991.

Ivica Puhalo: DAN DRŽAVNOSTI

Govore nam neki da smo mi Hrvati mali narod , a jedni (ili jadni) čak i da nismo narod. S prvim se ne bih složio, a drugo je, jasno, apsolutno apsurdna, perfidno zlobna izmišljotina velikog zla besramnosti onih kojih danas niti nema na zemljovidima svijeta već se skrivaju (opravdano) iza nekih jeziko-lomljivih kratica, primjerice SFRJ. Ja bih rekao da smo mi mala država (obdarena bogatstvima koja nemaju mnoge na svijetu), a veliki narod, jer da to nismo ne bismo kroz 11 stoljeća sačuvali narodnu svijest, podržavajući žar vatre hrvatske državnosti. Povijest je puna primjera nekad svemoćnih, teritorijalno ogromnih imperija kojima danas kao spomen stoji tek hrpa mrtvog kamenja. Samo veliki narodi žive i opstojе. Naša je burna i teška prošlost puna velikih dana, velikih ljudi i događaja, koje ne smijemo zaboraviti jer narod koji zaboravlja svoju prošlost, nema budućnost. Naročito nikada ne smijemo zaboraviti zločine nedavnog rata, a spomen na to trebalo bi postaviti u svakom gradu, gradiću, selu i zaselku koji je osjetio cmu ruku velikog zla! Zaborav je velika opasnost da počinimo stare griješke, da olabavimo u našoj pozornosti i time stavimo u pitanje svetinje za koje su toliki ljudi radi-li, a mnogi dali i svoje živote na oltaru domovine.

Neka nam je sretan 30. svibanj - Dan hrvatske državnosti - dan našeg najvećeg trijumfa! Neka tom svetom danu svatko od nas dade počast na svoj način, svjestan da smo mi Hrvati veliki narod, velike budućnosti.

IVAN TOLJ (1954)

ANIMA CROATORUM (Duša Hrvata)

Ja sam roditeljica i hraniteljica.
Ja sam tvoja ljubav - djevojka i zaručnica, i žena i vjernica.
Ja sam ratnica, mučenica, uznica i patnica - brojim korake po rubu i strepim da ne polome niti između biti i sniti. Između opstati i nestati, jer ja sam java i san naše plovidbe što zori i čeka da na pladanj jesenske gozbe padne jednom sve što se sijalo - nad čim se bdjelo i sve što se moglo i smjelo.

Ja sam to moguće . Nevidljiva slutnja, bljesak i visina.
Tvoja misao i tvoja dubina.
Sjećanje i pjesma koju ruka zapisuje dok me raspinju i dok ostavljam crveni trag ljubavi i krvi. Ja sam kruh što se mrvī dok domahuješ, odmahuješ životu. Dok se žalostiš, raduješ. Dok boluješ, sumnjaš i samuješ

Ja sam tvoj Ne i tvoj Da.
Tvoj Kako, Gdje i Što.
Tvoja blizina i onda kad misliš da me nema. Ja i tad lebdim između tebe i visina.
Tebe i mraka. Tebe i dubina.

Sve sam tvoje - tvoja davnina.
Tvoj kvotok, tok koji se ulijeva u Rijeku Neprolaza.

Ja sam tvoje jastvo. Ja sam ljudskost, bratstvo i tvoje hrvatstvo - koralja i tvojih kraljeva i vila tvoga mora.

Ja sam neuništivi dio tebe satkan od niti koje povezuju - vezuju i obvezuju. Tvoja silina i tvoja milina. Tvoj mir i nemir. San i nesanica. Sapetost i propetost.

Ja sam tvoja zemlja, tvoje rijeke, tvoje nizine, tvoje more i tvoje gore - šum, žubor, huk i jauk.

Ja sam tvoj Kaj, Ča i Što.
Tvoj jezik, tvoje tijelo, duh, grob i spomenik.
Ja sam Jedina koju se ne zaboravlja - amanet, oporuka, znamen i Amen.

HRVATSKI PISCI:

Ivana Brlić - Mažuranić

Poznata hrvatski književnica Ivana Brlić - Mažuranić, rođena u Osijeku 1874. godine, porijeklom je iz poznate obitelji, oca Vladimira Mažuranića, hrvatskog književnika i djeda, hrvatskog bana i književnika Ivana Mažuranića, pisca poznatog djela “Smrt Small Age Čengića”. Nakon završene škole udala se za dr. V. Brlića u Slavonskom Brodu, sina revolucionarnog pisca Torkvata i unuka Ignjata Alojzija Brlića, hrvatskog političara i pisca. Tek kao udata žena intenzivno je radila na književnom polju za mladež. Ta istaknuta dječja književnica napisala je niz priča i bajki za djecu, a jedan od najpoznatijih “Čudnovate zgode i nezgode šegrta Hlapića” su joj pronijele glas po cijeloj Hrvatskoj. Ostala poznata djela su “Valjani nevaljani”(1902g.), “Škola i praznici”(1906 g.), “Silke”(1912 g.).

A. G. Matoš kaže za roman “Čudnovate zgode i nezgode šegrta Hlapića” (napisanog 1910. godine), koji je namijenjen mladim čitateljima, da je “klasična knjiga”, hvaleći u njoj jezgroviti stil, ukus i tehniku. Ivana Brlić - Mažuranić se ne uklapa u aktualne književne tendencije tog doba, ali je svojim radom, posebno gore spomenutim romanom zadobila ugledno mjesto u književnosti, da bi sljedećom knjigom “Priče iz davnine” - priče napisane prema detaljima stare slavenske predaje) (1916 g.), u sumorno doba usred Prvoga Svjetskog rata, jednim zamahom dosegla neslućene visine svoga izvornoga talenta. I roman i bajke, nastale u ozračju maštovite slavenske mitologije i još oplemenjene finoćom njezina gospodarstvenog duha, veličanjem etičke čistoće na temelju svijesti o vlastitim dužnostima, afirmiraju sklad, skladnost, kao temeljnu vrijednost i bitni uvjet postojanja svijeta i priča. Tako njena djela ostvaruju vlastiti svijet, i sve što se u njemu događa, događa se onako kako se moralo dogoditi: na taj način svijet bajke i svijet zbilje međusobno se odmjeravaju i provjeravaju. Ova knjiga “Priče iz davnine” (ilustracije je nacrtao poznati hrvatski slikar Vladimir Klirin) donijele su joj svjetsku slavu i laskav naziv “hrvatskog Andersena”. Priče su prevedene na dvadesetak svjetskih jezika, a bila je predložena i za Nobelovu nagradu. Njezin povijesni roman “Jaša Dalmatin, potkralj Gudžerata”, napisan 1937 unosi novu dimenziju u njeno pripovijedanje. Njene basne, u kojima

Ivana Brlić - Mažuranić:

SUNCE DJEVER I NEVA NEVIČICA

Neva Nevičica, kćerka bogatog mlinara i mlinarice, pomogne jednom sirotoj starici. Starica je zapravo bila crna Mokoš koja je cijelu zimu negovala nemoćno Sunce da bi u proljeće opet zasjalo. Pogača od žita što ga je bez plaće samljela Neva Nevičica spasila je nemoćno Sunce, a Nevi Nevičici donijela neobičnu zahvalu - najavu da će joj samo Sunce doći u svatove za djevera. Kad jednom ohola carevna izgubi u šetnji ključeve, Mokoš joj pokaza gdje su ključevi i uputi je da ih vrati oholom carevni i postane joj družbenica. Ali ondje ugleda Neva Nevičica prelijepog junaka Oleha bana pa mu predade ključeve da ih on vrati carevni i postane joj mužem. Oleh ban predade carevni ključeve zahvalivši joj na carevskoj časti, a sobom uze prelijepu Nevu Nevičicu i odvede je u svoje čađave dvore ... Ujelo oholu carevnu za srce, kad joj ono Oleh ban dobacio ključeve, te pred tolikom gospodom, pred banom i županima, zahvalio na svijetloj carevni, a privolio neznanoj djevojci. Nagovara carevna cara, oca svoga, moli ga i zaklinje, dok ga ne namoli, te joj car predade svoju vojsku silenu. Vojska krene na dobrim konjima k pustoj banovini Oleha bana, a vodi je ljuta carevna.

sljedi ne baš bogatu ezopovsku-fontainovu-krilovljevu tradiciju, su s nepravom zanemarene, jer su nevjerojatno maštovite i interesantne.

Ivana Brlić - Mažuranić je dragulj hrvatske književnosti, književnik koji je u svim svojim radovima upotrijebila veliko poznavanje mladenačke psihe, a jezik kojim piše je upravo prekrasan.(VK)

Baš svatovi za stol, a vojska na vidiku. Toliko je silna, te je pokrila svu pustu banovinu, da ne možeš ni pedlja zemlje ugledati. A pred vojskom glasonoša više, neka svatko živ na svijetu čuje:

-Ide silna vojska izabrana, da pokori prkonjicu bana. Živoga će bana uhvatiti, a banici srce izvaditi.

Kad to čuo Oleh ban, upita Nevu Nevičicu: “Bojiš li se krasna djevojčice?

-Ne bojim se - odgovori ona radosno - uzdam se u mrkog vuka i vučicu, u dvadeset junaka i dvadeset sirotinje, a ponajviše u junaka Oleha bana. I još imam dobre djeveruše: grlicu i tanku lastavicu.

Nasmije se Oleh ban, ali već bijahu svatovi poskakali na noge lagane. Uхватili junačko oružje i junaci i sirotinja , stali uz prozore doma čađavoga i nategnuli dobre lukove i svilene tetive, da čekaju carevnu i vojsku. Ali ono bila vojska tako silna, te joj odoljeti ne može ni Oleh ban ni njegovi svatovi, ni njegov dom čađavi.

Prvi poginuše vuk i vučica, jer preskočiše gradinu i okope i smuše pred carevu vojsku, da sred vojske povade oči oholom carevni. Al se diže stotinu kijača, brani vojska oholu carevnu, polomi krila orlu i kraguju, i još ih teški konji s crnom zemljom sastavili.

Sve bliža silna vojska prilazi k domu čađavome, a kad je bila već na domaku, otpustili svatovi svilene tetive te lakim strelicama pozdravili vojsku. - Al ne čekaju ljuti strijelci ljute carevne.

Poletješe strijele i tamo i amo, a ono nebrojeni strijelci u vojsci bijahu, te se osuše strijele na prozore doma čađavoga kao nebeska pomora. Na svakome junaku po dvije, po tri rane, a na sirotinji ima i desetak.

Najtežih rana dopanuo Oleh ban, te mu junaku i ruke preklonule, toliko ga rane ovladale.

Pođe hitra Neva Nevičica uz Oleha bana, da mu na dvoru doma

PRSTENI ZA 45 HRVATSKIH KONDORA

S prvim zrakama sunca ekipa ornitologa, alpinista i speleologa pošla je jučer iz sjedišta Eco-centra "Caput insulae" u Belom na otoku Cresu prema otočnim liticama na kojima se gnijezde bjeloglavi supovi. Tako je počela 10. akcija markiranja i prstenovanja mladunčadi tih ptica, koje na svojim putovanjima stignu ponekad čak i u srednju Afriku, ali se uvijek za parenja vraćaju svojem domu i gnijezdu svijenome na creskim liticama. Ove godine u ekipi su Damir Lovretić, Dragan Radović, Ognjen Vukadinović, Branko Jalžić i Damir Lacković, koje vodi direktor Centra i veliki zaljubljenik u supove dr. Goran Sušić. Logističku su bazu utemeljili u zgradi Eco-centra, u kojem dežura dr. Vesna Tutiš, kako bi se u slučaju nesreće ili bilo koje potrebe moglo istoga trenutka intervenirati.

Na Cresu, najviše na njegovim sjevernim liticama, sedamdeset je gnijezda, i to je najveće hrvatsko stanište tih ptica. Dr. Goran Sušić i njegovi pomoćnici već su prekontrolirali sva gnijezda i prema prvim spoznajama, ove je godine u njima 45 mladih ptica. Do svih se mora doći, što je zadatak alpinista, koji će ih pažljivo staviti u posebnu vreću, spustiti ili podignuti do ornitologa Zavoda za ornitologiju HAZU-a, oni će ih izmjeriti, izvagati i prstenovati tako da se zna ma gdje došli i gdje god se zaustavili na svojim lutanjima da im je ishodište na Cresu, odnosno u okolici gradića Belog, koji pamti čak tri tisuće godina staru povijest. Posao nije lak ni jednostavan jer bjeloglavi sup bira najnepristupačnije mjesto jer mu je to u ovom našem prirodi nesklonom vremenu jedina mogućnost za opstanak. Poznato je, naime, da bjeloglavi supovi imaju samo jedno mlado, i to ne svake godine, pa se roditelji na sve moguće načine bore za njegov opstanak.

Akcija markiranja i prstenovanja mladih supova trajat će cijeli tjedan, a ekipa bi zatim željela prijeći na Krk i Prvić, gdje također ima nekoliko gnijezda. Ali to ovisi o novcu, kojeg nikada nema dovoljno. Grad Cres, koji je prije izdvajao znatna sredstva, i sam je u financijskim poteškoćama, Primorsko-goranska županija nije nikada imala sluha za rad Eco-centra, a nekadašnji generalni sponzor varaždinska FIMA također čeka bolja vremena.

Tijekom deset godina prstenovano je 230 supova, a Hrvatska je po tom zahtjevnom poslu prva u svijetu, i to prije svega zahvaljujući Eco-centru i dr. Sušiću osobno, koji je posao markiranja i prstenovanja učio u SAD-u, gdje se tako obilježavaju kondori. Svoje je znanje već prenosio Grcima na Peloponezu, sada ga traže Bugari, a prema još neslužbenim spoznajama u Eco-centru, bit će predložen za koordinatora toga posla za sve europske zemlje južno od Slovenije.

Nevenka Koščić, *Večernji list*, 11. 05. 1999. (HIC Vijesti)

"KONAVLE COUNTRY CLUB"

Iz turističke agencije "Atlas" i putničke agencije "Astarea" iz Cavtata nedavno je na tisuću i pol adresa odasлана obavijest o mogućnostima uključivanja u izuzetno zanimljiv program seoskog turizma koji te dvije agencije namjeravaju pokrenuti uz potporu Dubrovačko-neretvanske županije i Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Riječ je o programu nazvanom "Konavle Country Club" koji se bazira na ponudi smještaja u apartmanima u seoskim domaćinstvima, zdravoj prehrani te kulturnim i sportskim sadržajima, a njegovim ostvarenjem želi se iskoristiti barem dio velikih potencijala Konavala za razvoj turizma.

Kako bi se program ostvario, stanovnicima Konavala koji su za njega zainteresirani, predložena je mogućnost dogradnje ili

adaptacije njihovih kuća, pri čemu bi "Atlas" i "Astarea" osigurali projektnu dokumentaciju za tipizirane apartmane, posredovali u realizaciji vrlo povoljnog kreditnog aranžmana HBOR-a, te pružili garanciju punjenja kapaciteta.

U prvoj fazi planirano je u Konavlima na taj način osposobiti oko 250 smještajnih jedinica u apartmanima na selu, ujednačene kategorije i kvalitete. U nastavku programa taj bi broj bio povećan, a predviđena je izgradnja golf terena i pratećih sadržaja. Za domaćinstva koja neće zadovoljiti postavljene kriterije bavljenja turističkom djelatnošću ponudeno je posredovanje pri realizaciji povoljnih kredita za proizvodnju zdrave hrane ili obnovu starih zanata, čime bi se upotpunjavala ponuda programa "Konavle Country Cluba".

Ova atraktivna ideja koja bi stanovnicima Konavala, uz uključenje u turističke tijekove mogla donijeti i značajnu dodatnu zaradu, naišla je na veliko zanimanje Konavljana. U agenciji "Astarea" stigao je veliki broj prijava zainteresiranih za uključivanje u ovaj program, a idućih dana one će biti prosljeđene HBOR-u koji će kredite osigurati u sklopu programa kreditiranja turističkog obiteljskog gospodarstva, odnosno programa pokretanja maloga gospodarstva na ratom stradalim područjima.

O. Gustin, *Slobodna Dalmacija*, 24. 05. 1999. (HIC Vijesti)

Na današnji dan..ban Josip Jelačić od Buzima...

Image 19. svibnja - U noći između 19. i 20. svibnja 1859. veliko zvono zagrebačke prvostolnice oglasilo je smrt Josipa Jelačića od Buzima, hrvatskoga bana i već za života miljenika hrvatskoga naroda. Pogreb se pretvorio u veličanstvenu slavu hrvatskog otpora i ponosa čiji je Jelačić bio simbol, u stalnoj borbi protiv tuđinskog presizanja na slobodu i integritet hrvatskog nacionalnog bića.

Josip Jelačić već je rano, kao krajiški časnik - spojivši u sebi ljudske, vojničke i domoljubne vrline - stekao veliku popularnost u puku i iznimno povjerenje rodoljubnog jezgra u Zagrebu predvođenog Ljudevitom Gajem i grofom Jankom Draškovićem. U proljeće naroda, potkraj ožujka 1848., odlukom Narodnog predstavništva, izabran je, a voljom vladara, imenovan za hrvatskoga bana.

Kad su mađarski hegemonisti odbili priznati Hrvate kao politički narod, a i Srbe u Vojvodini, ban Jelačić nije oklijevao povesti rat za hrvatski interes. Sudio je s pravom da bi pobjeda udruženog mađarskog i velikonjemačkog ekspanzionizma značila još veću opasnost za opstojnost Hrvatske. U teškim bojama hrvatske su čete ušle u Beč, a zatim i u Peštu.

U banovoj osobi napokon su ujedinjene povijesne hrvatske zemlje: uz bansku čast, Jelačić je obavljao funkcije guvernera Rijeke i upravitelja Dalmacije. Prije svega, vratio je Međimurje matici domovini. Za europsku povijest važno je to

Nastavak na strani 18 "HRVATSKA ISKRA" - Broj 35, 31. V, 1999

Vjesnik, 18. svibnja, 1999.

NATO ODBACUJE BOMBE BLIZU ISTRE, LOŠINJA I DUGOG OTOKA

WASHINGTON / BRUXELLES / BEOGRAD / RIM, 17. svibnja (Od Vjesnikova dopisnika) - NATO-ov vrh i talijanska vlada se biranim riječima međusobno optužuju kao lažljivci u polemici oko "sigurnih zona" u Jadranu u koje se bacaju bombe. Ta je polemika ipak omogućila da i šira javnost dozna nešto više o tome gdje se u Jadransko more nekažnjivo odlaže opasan teret. U sljedećoj bi fazi trebalo doznati još dva podatka: tko je dosad sprječavao da ti podaci dopru dalje od povlaštenih ušiju, te tko će i za čiji novac očistiti nase zajedničko more od ubitačnih kasnetnih granata i inih ratnih prijetnji.

Talijanska vlada je diplomatski ali odlučno odbacila objašnjenje o "sigurnim zonama" koje je u nedjelju u Bruxellesu iznio njemački general Walter Jertz, NATO-ov vojni glasnogovornik. U službenoj obznani, objavljenoj u nedjelju uvečer, kaže se da još nije dobiven odgovor na zahtjev da NATO iznese objašnjenja i podatke o odbacivanju streljiva u Jadransko more. Stoga talijanska vlada i dalje čeka obrazložen odgovor NATO-ova glavnog tajnika Javier Solane predsjedniku Ministarskog vijeća Massimu D'Alemlu. Drugim riječima: to što Jertz priča nije nikakav odgovor, a kamoli obrazložen.

Talijanski izvori su - spajajući ono što je Jertz priznao s podacima prikupljenim u Italiji - naveli da je NATO odredio četiri takve zone u Jadranskom moru i jednu u Jonskome; po jednu za svaki koridor kojim se služe njegovi avioni pri preljetanju Jadranskog mora. Zone su promjera oko 10 nautičkih milja (oko 18 kilometara), u međunarodnim vodama, na pola puta od talijanske do hrvatske odnosno albanske obale, tj. u dva slučaja bliže hrvatskoj nego talijanskoj obali - tvrdi RAI u ponedjeljak. RAI i Ansa zaključuju da je jedna zona na pola puta između Padova ušća i Novigrada u Istri, druga između Cervije i otoka Lošinja (bliže Lošinju), treća između Ancone i Dugog otoka (bliže Dugom otoku), četvrta između Brindisija i Drača, a peta u Jonskom moru na pučini pred rtom Sta Maria di Leuca.

NATO tvrdi, prvo, da se svaka takva zona određuje u suglasju sa zainteresiranom zemljom, u ovom slučaju s Italijom. Ostaje nejasno: tko to odobrava u ime Italije. Još je nejasnije: je li Hrvatska uopće pitana, a ako jest, tko je pitan u Hrvatskoj? Znakovito je da RAI u ponedjeljak navodi da su konzultirane vlade Italije, Albanije i Grčke - a ni riječi o Hrvatskoj, odnosno Crnoj Gori. Znakovito je i to da talijanska vlada tvrdi da NATO-ovo objašnjenje nije istinito. Jertz tvrdi da se o tim zonama daju redovite obavijesti vojnim i civilnim vlastima i da ih sadrži u Italiji redoviti bilten Notmar. A u Hrvatskoj?

Bivši zapovjednik Združenog stožera američkih vojnih snaga i veteran Zaljevskog rata, general Colin Powell, kritizirao je način vođenja NATO-ove operacije u Jugoslaviji ocijenivši da Savez treba pokrenuti sveobuhvatnu ofenzivu. Powell je u razgovoru za televizijsku postaju NBC, u nedjelju navečer, posebice kritizirao ograničavanje NATO-ove operacije samo na zračne udare te pozvao Savez da se suoči s gubicima u vlastitim redovima. Pentagon smatra da za rješavanje kosovske krize ima sve manje vremena i da je angažiranje kopnenih snaga jedini način dobivanja rata, piše američki tjednik Newsweek u najnovijem broju. Združeni stožer američkih oružanih snaga još prije nekoliko tjedana upozorio je američkog ministra obrane Williama Cohena da samo kopnene snage mogu zajamčiti ispunjenje vladinih ciljeva na Kosovu. dodaje tjednik. Također se primjećuje kako neki smatraju da je to upozorenje samo pokušaj visokih vojnih dužnosnika da sa sebe skinu odgovornost zbog mogućeg neuspjeha zračne kampanje protiv Jugoslavije. Newsweek preno-

si ocjene izvora u Pentagonu kako bi kopnena intervencija NATO- na Kosovu trebala krenuti početkom kolovoza da bi završila prije početka zime, a priprema kopnenih snaga treba početi već u lipnju.

Ruski ministar vanjskih poslova Igor Ivanov otputovao je u ponedjeljak prije podne u Bruxelles gdje će sudjelovati na sastanku šefova diplomacija Vijeća za suradnju Rusije i EU-A, javila je agencija Interfax. Njemački kancelar Gerhard Schröder stigao je u ponedjeljak oko 11 sati u Helsinki kako bi se sastao s budućim zapadnim posrednikom za Kosovo, finskim predsjednikom Martijem Ahtisaarijem. Dužnosnici kažu da će oni razgovarati o EU-ovu odnosu prema kosovskoj krizi budući da se u utorak u Helsinkiju sastaju Ahtisaari, ruski izaslanik za Balkan Viktor Cernomirdin i zamjenik Američke državne tajnice Stobe Talbott. Vjeruje se da će Ahtisaari otputovati i u Beograd na razgovore s Miloševićem. Njemački kancelar poslije tog sastanka putuje u Italiju gdje s premijerom Massimom D'Alemlom treba razgovarati o talijanskom mirovnom planu.

Američki predsjednik Bill Clinton objasnio je u nedjelju svoja gledišta o opravdanosti američke vojne intervencije u sukobima u svijetu, rekavši da se masovno etničko nasilje mora zaustaviti, ali da se u manje sukobe s drukčijom pozadinom Sjedinjene Države ne trebaju miješati. Na pragu 21. stoljeća moramo reći: Ne morate se svi diljem svijeta voljeti, ali nećemo tolerirati masovna ubojstva motivirana vjerskim, rasnim i etničkim razlikama», upozorio je.

NATO je otkazao većinu zračnih napada na Jugoslaviju u posljednja 24 sata zbog lošeg vremena, priopćeno je u ponedjeljak u Bruxellesu. NATO-ovi zrakoplovi su napali jugozapad Kosova gdje su im meteorološki uvjeti dopuštali gađanje ciljeva. Pogođen je manji broj srpskih vojnih vozila i topničkih položaja te zračna luka Sjenica. Srpski mediji i korisnici Interneta objavili su da su se tijekom 55. noći NATO-ova napada snažne detonacije čule u Beogradu, Čačku, Kraljevu, Užicu te u Prištini. No potvrđeno je tek jedno bombardiranje.

SRJ je zatražila od Vijeća sigurnosti UN-a da osudi pokolj koji je NATO počinio prošloga tjedna u kosovskom selu Korisi, izvijestio je Tanjug. Najmanje 13 pripadnika srbijanskih snaga ubijeno je u najnovijim sukobima sa snagama OVK-a, javio je u ponedjeljak Radio Tirana. Najmanje 10 vojnika i policajaca ubijeno je u nedjeljnim sukobima kad su srbijanske snage napale selo Dyze, kod Podujeva. Procjenjuje se da je na Kosovu ostalo još oko 700.000 albanskih civila, a većina ih se krije po šumama.

G. P., Vjesnik, 21. svibnja 1999.

Đukic -MONTGOMERY MOBILIZIRA SRBE ZA SVOJE POTREBE!"

ZAGREB, 20. svibnja - Srpska narodna stranka (SNS) održala je u četvrtak konferenciju za tisak na kojoj su govorili predsjednik Milan Đukić i potpredsjednik Nedjeljko Višnjić. Đukić je iznio svoje viđenje programa povratka izbjeglica i obnove porušenih kuća, od čega ni ove godine, kao ni protekle, neće biti ništa. »Vlada programski ne ulaže ni kune u obnovu izbjegličkih kuća, a isto tako ne rješava ni gorući problem izbjeglica iz BiH privremeno smještenih u Hrvatskoj«, tvrdi Đukić. Dodao je da je tome pogodovala zauzetost međunarodne zajednice NATO-ovom

Nastavak na strani 10

YUGOSLAV ARMY WOUNDS BOY IN KONAVLE

KONAVLE - On Saturday afternoon 11 year old Andrija Saulan from Molunt suffered a wound on his right shoulder while he was working in the fields with his father in the village of Djurinici near Vitaljina, some 100 metres away from Yugoslav Army (YA) positions. Today Andrija is feeling alright and was released from hospital on Tuesday.

His father, Antun, is still shocked and is aware of the tragedy that could have been far worse. "This is not the first time! Ever since our return to our house in November 1995, provocations are constant. They (YA) shout insults at us and often take pot shots at us. They shot at me four months ago, but luckily they only damaged my car. They call me by name because they are our former neighbours from before the war, who regularly came here to swim. I am shocked - they shot at my child! After this incident, will somebody finally decide to ask themselves what they are doing to us. They are on our land, in Croatia, more than 100 metres from the real border line. When will they finally be made to retreat so that we can live normal lives without fear," stated an obviously upset Antun.

Little Andrija described what happened- "Just like many times before, my father, brother Ivo and I went to that field to mow the grass. They always watch us from the mountain while we toil and always shout stuff out at us. I did not feel the shot, rather my brother noticed blood, which made me very scared. I did not understand what had happened."

Andrija's father added, "I will never go there again, in spite of the fact that it is my land an I live off it. I prefer my life to it. I am convinced they wanted to kill me and I will not give them another chance to do so."

Detectives from the Dubrovnik Police Administration are still investigating the incident and refused to make any comments. The hospital that treated Andrija confirmed the wound was truly caused by a bullet.

Local residents are also convinced the boy suffered a bullet wound, as the whole road to Vitaljina runs for ten kilometres along the mountain on which the YA is dug in. There is no stop to the provocations, songs, cussing, insults and even burning vehicle tires are sometimes thrown toward passers by on that road. Gun shots are not a rarity there, as well. Still, the people go to work because they Čhave to make a living.Ć

Vitaljina parish priest Don Miho Dender, told us that he is happy the procession in the village last Sunday passed without incident and that all of the few hundred village residents are still alive and well in spite of the watchful YA eyes from the surrounding mountains. Konavle residents will say- "from the mountains that are our ownership, in our country, those who do not like us and who burned down our homes and villages continue to watch us. We ask ourselves when this problem will finally be solved and for how much longer will the YA be inside of our borders."

MONTENEGRO CLOSED FROM THE WORLD

After the blockade of the Bozaj border crossing, the border crossings toward Bosnia-Herzegovina and the Port of Bar, as of yesterday, the last Montenegrin door to the world was closed. The Debeli Brijeg border crossing between Croatia and Montenegro was blocked. Yugoslav Army troops blocked the Adriatic Highway and are not allowing the import of any goods or humanitarian assistance. Foreigners without visas from Belgrade are also being refused entry.

Image, May 22,1999

SERBIAN SOLDIERS BEG ALBANIAN BORDER GUARDS FOR FOOD

Serbian soldiers stationed on the Albanian border are begging for bread and are offering watches for cigarettes, it was written on Thursday in one of the leading Albanian dailies. An article in the Koha Jone daily writes that a number of Serbian reservists from the bordering villages of Krusevo and Restelica keep persistently appearing at the border and begging for food. The article refers to reservists who claim that Yugoslav forces in Kosovo lack food and are asking for guarantees if they surrender to Albanian authorities, adding that many soldiers were subjected to forced mobilisation. The newspaper writes that during the past few days, Serbian reservists have been approaching the Albanian border near Shistavec, waving white flags. They discarded their automatic rifles and requested food and cigarettes from the Albanian border guards. An Albanian border guard was quoted as saying that some were prepared to surrender their wrist watches for a packet of cigarettes. The daily adds that reservists claim that the Serbian army is in a state of panic, which is the result of NATO air attacks and a lack of food. A police officer in Kukës stated that the Albanian border guards in Shistavec did not react to the frequent requests by Serbian reservists.

Image, May 22,1999

RAMSARSK CONVENTION REJECTS YUGOSLAV REQUEST

All 114 member states of the Ramsarsk Convention of the United Nations, at its seventh convention held in San Jose, the capital of Puerto Rico, have unanimously rejected a bid from Yugoslavia to be recognised as the only heir to the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia. As the permanent Croatian mission to the UN reported from New York, the participants of that conference accepted a resolution by way of a consensus, to consider all five countries that were a part of the former Yugoslavia to be considered the heirs to that collective country. The resolution was initiated by Albania, the Czech Republic, Pakistan, the United States, Slovenia, Turkey, Uruguay and Croatia. Bosnia-Herzegovina and Yugoslavia were invited to join the convention, as was done by Croatia, Macedonia and Sloveni.

Nastavak sa strane 9

intervencijom na Kosovu te je stoga izostala kontrola provedbe obveza koje je Hrvatska preuzela.

»Servisna uloga Hrvatske u NATO napadima mijenja odnos međunarodne zajednice prema izvršavanju obveza Hrvatske«, kategoričan je Đukić. Po njegovu mišljenju, temeljna prepreka provedbi preuzetih programa povratka i obnove je, zapravo, nedostatak političke volje. Đukić je »posebno iznenađen« djelovanjem američkog veleposlanika u Hrvatskoj Williama Montgomerya. »On se bavi organiziranjem srpske zajednice u Hrvatskoj, krivo obavještava javnost o stradanjima tzv. hrvatskih kuća, kao u slučaju porušene četvrti srpskih kuća u Zadru. Pokušava nadomjestiti legitimitet legalnih predstavnika Srba u Hrvatskoj s izmišljenim građanima koji bi trebali zadovoljiti njegove i potrebe hrvatske vlasti«.

Đukić je predbacio i ministru pravosuđa Zvonimiru Šeparovicu način na koji je pozvao Srbe u Berku da »prokazuju« moguće neotkrivene ratne zločince. Istodobno se ogradio od politike Srba u istočnoj Slavoniji koja, po njemu, »podilazi službenoj vlasti i getoizira srpsku manjinu na tom području«.

Vijesti iz Slavonije...

OSJEČKA TVRĐA I KOPAČKI RIT USKORO NA UNESCOVU POPISU

OSIJEK - U Osijeku je 12. svibnja potpisan ugovor o osnivanju Agencije za obnovu osječke Tvrđe, a hrvatskoj veleposlanici uručena je dokumentacija za upis Kopačkog rita u UNESCO-v popis svjetske prirodne baštine. Projekt osječke Tvrđe već je prethodno predan UNESCO-u. Hrvatska veleposlanica pri UNESCO-u Vesna Girardi - Jurkić istaknula je da su to događaji od izuzetne važnosti za jednu županiju, jer su čak dva projekta u prijedlogu da uđu u Popis svjetske kulturne i prirodne baštine. Osječka Tvrđa i sada Kopački rit dokaz su kako se "pravilnim razmišljanjem i trudom dokazuje da Hrvatska po svojim kulturnim sadržajima ima mjesta za ulazak u veliku svjetsku kulturu obitelj", rekla je Girardi - Jurkić na svečanosti u Poglavarstvu Osječko-baranjske županije. Ugovor o osnivanju Agencije za obnovu osječke Tvrđe u ime Vlade potpisao je Marko Sirac, ministar graditeljstva i okoliša, u ime Osječko-baranjske županije župan Branimir Glavaš, a u ime grada Osijeka, donatačelnik Zlatko Benašić. Država je za početak rada Agencije osigurala 300.000 kuna, a Županija i grad Osijek po 150.000 kuna. Za ravnatelja Agencije imenovan je Srećko Lovrinčević. Dr. Jozsef Mikuška, ravnatelj Javnog poduzeća Kopački rit, predao je veleposlanici Girardi - Jurkić dokumentaciju o prirodnom bogatstvu tog područja kao podlogu za upis u UNESCO-v popis svjetske prirodne baštine. U Kopačkom ritu živi čak 281 vrsta zaštićenih ptica.

Hina, *Vjesnik*, 13. svibnja 1999., str. 6. (HIC Vijesti)

"GLAS SLAVONIJE" OD PETKA U BOJI

OSIJEK - "Glas Slavonije" 21. svibnja počinje se tiskati u boji, na novoj kolornoj rotaciji. U četvrtak je tim povodom u njegovom proizvodnom pogonu upriličena svečanost kojoj su bili nazočni predsjednik Uprave medijskog centra "Glas Slavonije" d.d. Osijek Ivan Šimić, predsjednik Nadzornog odbora spomenutog centra Drago Tadić te osječko-baranjski župan Branimir Glavaš.

Kolomu rotaciju isporučila je njemačka tvrtka Koening & Bauer - Albert AG-Frankenthal, inače poznati svjetski proizvođač novinskih rotacija i tiskarskih strojeva. Šimić je podsjetio da je tijekom rujna prošle godine započeta isporuka i montaža rotacije, a početkom veljače napravljen je prvi otisak te u ožujku potpisan protokol o preuzimanju stroja. U ožujku i travnju otisnuli su i isporučeni arci telefonskih imenika za pet županija u ukupnoj nakladi od 2,169.000 otisnutih araka, a što je predstavljalo probnu proizvodnju. Cijena rotacije iznosi 6,150.000 njemačkih maraka, a ukupna investicija osam milijuna DEM. Početkom tiskanja dnevnih novina "Glas Slavonije" na novoj rotaciji završena je prva faza investicije, a u drugoj je predviđeno preseljenje cjelokupne proizvodnje te koncem godine isporuka ostatka opreme, montaža transportnih traka i strojeva za doradu novina.

Snježana Canić, *Vjesnik*, 21. svibnja 1999. (HIC Vijesti)

BIZOVAČKE TOPLICE NA INTERNETU

BIZOVAC - Krajem su prošlog tjedna korisnici Interneta u Hrvatskoj i ljubitelji zdravstvenog turizma došli do još jedne zanimljive stranice. Postavljena je, naime, stranica hotelskog kompleksa Bizovačke toplice d.d. na adresi [http://www.](http://www.bizovacke-toplice.hr)

[bizovacke-toplice.hr](http://www.bizovacke-toplice.hr). Kada otvorite tu stranicu, dobit ćete opće podatke o toplicama, a sa strane i pri dnu su linkovi pomoću kojih dobivate potpuni uvid u Bizovačke toplice, koje su sagrađene 1974. godine, a u međuvremenu postale jedan od najvažnijih središta zdravstvenog turizma u Hrvatskoj. Linkovi su - povijest, rekreacija, cjenik hotelskih usluga, kontakti, seoski turizam, cjenik zdravstvenih usluga, prometna povezanost, Hotel "Termia", Hotel Bizovačke toplice, te Grad vode - Aquapolis. Takav način obavješćavanja turista o mogućnostima korištenja hotelskih kapaciteta te detaljniji opis okolice uobičajen je inače za ljetovališta na moru, pa je ta stranica pun pogodak za područje Slavonije. Pogotovo, jer postoje kapaciteti otvoreni za turiste, a ne samo za korisnike koji imaju liječnički upit. Budući da je to jedan od rijetkih, a vrijednih turističkih lokaliteta na području istočne Slavonije, pozornost koja se u posljednje vrijeme poklanja i njegovu uređenju te promidžbi vjerojatno će donijeti pozitivne rezultate. A oni koji ne znaju kakve sve usluge mogu dobiti u tom hotelskom kompleksu više ne moraju postavljati pitanja telefonom, nego sve informacije mogu dobiti preko Interneta i spomenutoj se adresi mogu vraćati dokle god ne odluče da se upute u Bizovac, odnosno u hotelski kompleks Bizovačke toplice d.d.

Nevenka Levak, *Glas Slavonije*, 19. 05. 1999. (HIC Vijesti)

PODRAVKA GRADI TVORNICU U POLJSKOJ VRIJEDNU 34 MILIJUNA DEM

KOPRIVNICA - Koprivnički prehrambeni koncern Podravka počeo je tijekom mjeseca svibnja graditi tvornice vegete, juha i praškastih proizvoda u Poljskoj. Riječ je o investiciji vrijednoj 34 milijuna maraka, a Poljska je odabrana zato što je najvažnije izvozno tržište koncerna. Kapacitet tvornice bit će 15 tisuća tona vegete godišnje. Poslovodstvo koncerna odlučilo se na tu investiciju ponajviše zbog visokih carina (30 posto) koje se plaćaju pri uvozu tih proizvoda u Poljsku. Izgradnjom tvornice znatno će se smanjiti troškovi, kažu u Podravci, a osigurat će se i lakši plasman koncernovih proizvoda na druga strateška tržišta zemalja srednje i istočne Europe. Uz to, tvornica će se graditi u slobodnoj ekonomskoj zoni gdje se ne plaća porez, tako da će ta investicija i na taj način osiguravati koncernu veću dobit u odnosu na sadašnju, koja se ostvaruje kroz klasičan izvoz. Za ovo ulaganje Podravka je već dobila nekoliko ponuda od banaka, a Uprava bi uskoro trebala donijeti odluku od koje će banke uzeti kredit za ovu investiciju. Prodaja Podravkinih proizvoda na inozemnim tržištima prošle je godine, u odnosu na 1997, porasla 14 posto, na 1,09 milijardi kuna, a u strukturi izvoza najvažnija zemlja bila je Poljska. Udjel Poljske u ukupnoj prodaji činio je 14,6 posto ili trećinu ukupnog izvoza.

Hina, *Vjesnik*, 11. svibnja 1999., str. 15. (HIC Vijesti)

BIZOVAČKE TOPLICE

Mojim očima (i srcem)....

Pred neko vrijeme dok je moja prijateljica još bila kod mene u posjeti rekla mi je nešto zanimljivo: “Znaš, ova vaša Kanada je meni sterilna, suviše organizirana!” Do tog trena nikad nisam razmišlala o sterilnosti Kanade, no mislim da je stvarno u pravu.

Proljeće je za mene neopisivo doba - vrijeme kad sve cvate, mirisi su svugdje oko vas, raznoliko cvijeće posvuda, leptiri, price ... Svaki dan odlazim kod moje mame u bolnicu, i putem gledam prirodu kako se mijenja iz dana u dan. Prvo je bio snijeg - bijeli, čista kao sunce, a onda je sve to pocnilo, potamnilo, počelo se topiti i onda je nastala prava “bljuzga”, i onda sve je nestalo. Drveća su bila gola, bez pupova, tek se tu i tamo nešto malo naziralo. I jednog dana počelo je drveće listati, sve se zazelenjelo i danas kad prolazim putem za bolnicu oko mene je svuda prekrasno zeleno. Ponegdje se vide žute boje maslačaka, koje su već dana prešle u prozirne bijeke boje ocvalih cvjetova. I nešto mi svaki dan nedostaje i koliko god da tražim pogledom - onog proljetnog cvijeća, koje mi Hrvati smatramo prvim cvijećem - nigdje nema.

Nema jaglaca, nema visibaba, nema kukurjeka, nema ciklama - a možda ih i ima negdje, kako moj muž kaže, samo nema ovdje gdje ja živim i čini mi se kako nešto gubim iz života, jer i ovo proljeće je ostalo nekako prazno - jer nije bilo proljetnog cvijeća na koje sam navikla.

Kaže moja prijateljica kako je sve ovdje sterilno! Nakon dužeg razmišljanja, mislim da je pomalo u pravu. Kod nas u Kanadi sve je simetrično, bujno, nema nikakvih “divljih” cvjetova u toj prirodi, koja je sva uređena po ukusu i volji čovjeka, obično vrtlara. Moja prijateljica ima prekrasan vrt, ali čovjek koji uređuje njen vrt se ne slaže s njom kako vrt treba izgledati. Vidim da često “koluta” očima, jer voli divljinu prirode, a on opet želi da je sve po nekoj šemi, po dizajnu, po pravilima vrtlarstva. Krasno je to kad vam je vrt uređen kako treba, ali mojoj prijateljici, pa i meni u takvom vrtu nedostaje ono “nešto” naše, s naših livada negdje po Sljemenu, ili Plješivici, ili kad idete putem ispod Velebita kad vam oči stalno gledaju plave perunike, ili nekakvo roza ili žuto cvijeće pored puta.

Danas smo putovali za našu vikendicu na Sturgeaon jezeru pored Lindsey-a. Put prolazi pored polja, šuma, jezera, obrađenog zemljišta, krasnih kuća i svega što bi trebalo slaviti proljeće ovih dana. Sve je lijepo zeleno, divno obrađeno - upravo prekrasno, i sve je to nekako sterilno, kao što kaže moja prijateljica, previše po nekom pravilu. Nakon njenih riječi mislila sam što bih željela do mogu imati - umjesto tog lijepo oblikovanog zelenila, prekrasno uređenih vrtova i kuća zaželim putovati divljim putevima, gdje proljetno cvijeće cvijeta u svoj ljepoti boja! Željela bih vidjeti plave perunike kako bojom podsjećaju na plavetnilo mora našeg Jadrana, ili kad se sagnem da ugledam nježnu glavicu ciklame koje izviruju ispod starog lišća!

Netko od vas će mi vjerojatno reći da i u Kanadi ima cvijeća. Svakako - ima ga na tisuće, - tisuće maslačaka, nešto trilijuma, nešto roza cvjetova, koji rastu tamo gdje se ne šprica, i još neko cvijeće koje se pojavljuje tu i tamo - no nema onakvo cvijeće na koje smo mi - Hrvati - navikli i koje nam čini proljeće. Lijepo je proljeće u Kanadi, ali nešto fali - i vi i ja znamo da je to” nešto” cvijeće - ono cvijeće, koje je Bog razložio po livadama, šumarcima i poljima naše Hrvatske i dao nam na čuvanje na budućnost. Mi smo do sada bili dosta rastržani sa našim noliškim cvijećem i mnogo toga je bilo u

opasnosti, jer mi kakvi smo, uključujući i pisca ovog članka, brali smo to cvijeće, donosili ga kućama, divili mu se po vazama, zaboravljajući da ono mora biti na livadama, da koji puta to cvijeće više ne raste - kad ga jednom otkinemo. Znam jednog mog prijatelja planinara, koji se je zaista ljutio na mene kad sam ubrala cvijet negdje na Sljemenu! Danas je u Hrvatskoj sve gomoljasto cvijeće zaštićeno, i u pravu je moj prijatelj kad mi je rekao da je cvijeće najljepše kad raste slobodno, a tada i najljepše miriši.

Kako kažem, moje oči gledaju na svijet oko sebe kroz moje srce. Da li sam u pravu kad kažem da je ova zemlja sterilna? Vjerojatno nisam, jer i ta sterilnost, taj red, obrađivanje svakog komadića zemlje, potreba da nigdje nema korova - ima svoju svrhu. Koliko god mislila da sam u pravu kad kažem da to nije baš onako kako si mi to želimo ne bih željela zaboraviti ili smetnuti s uma one prekrasne vrtove koje moje prijateljice sađe s toliko ponosa, s toliko ljubavi. Lijepi su ti naši vrtovi u Kanadi, recimo, vrt moje prijateljice Radojke, gdje razne boje cvijeća se prepleću s jednog kraja na drugi. Ili vrt jedne druge moje kolegice koja je s užitkom sadila ruže, i uspijevala kao malo tko.

Proljeće je predivno doba godine, možda čak i najljepše, bar za mene. Dugo godina nisam imala prilike vidjeti proljeće u Hrvatskoj - sve do pred dvije godine. Od tada, nakon posjeta Sljemenu u cvijeću, ili Velebitu u perunikama, ili Plješivici u jaglacima - proljeće ovdje postaje pusto i nedorečeno. Koliko god da me veseli moje cvijeće u vrtu - cvijeće svih boja - od fergismajnihta do ljubica ili tulipana, ona pitomost livada negdje na Cmroku u Zagrebu, ili na poljima Slavonije me neodoljivo privlači. Koji puta život ne pita hoćeš li ili nećeš - već ti naprosto ne dozvoljava puno - tako ću i ja jednog proljeća, kad budem mogla, uživati u bojama tratinčica, jaglaca, šumarica, ljubica, đurđica....

Valentina

Nastavak sa strane 15

problemi s izvođenjem radova na obnovi obitljskih kuća, te je u Uredu zaprimljen velik broj pritužbi građana. Najavljeno je kako će s 31. svibnja oko 500 osoba izgubiti povratnički status, iako nekima kuće još nisu obnovljene, ali bi takvi trebali podnijeti pritužbe. (19. svibnja 1999)

Nastavak sa strane 20

što su Hrvati, pod Jelačićevim vodstvom, prvi od austro-slavenskih naroda, uz ideju političkih sloboda, čvrsto i jasno zagovarali i suverenost naroda. A to je bio zahtjev za preuređenjem Carstva na načelima državne samosvojnosti i jednakopravnosti. Iako su poslije Habsburgovci nametnuli centralizam, Jelačić se trudio da i u tim okolnostima radi na dobrobit naroda. Stekavši već slavu ukinućem ropstva, pripomogao je uspostavi Zagrebačke nadbiskupije, ujedinjenju grada Zagreba i otvaranju hrvatskoga kazališta, potičući gospodarsku, znanstvenu i kulturnu djelatnost. Nezadovoljan nametnutim apsolutizmom, Jelačić mu se odupirao koliko je mogao. Čak je i caru izrekao oštre riječi: u Vašoj Carevini nema više nijednog zadovoljnog čovjeka, a na nezadovoljstvu građana ne grade se države!

Banu Jelačiću Hrvatska je bila ispred i iznad svega, makar su ga poslije uvjerali da je služio tuđinskim interesima. Pod tom su izlikom ideološki zaslijepljeni komunistički moćnici godine 1947. skinuli njegov spomenik s glavnog zagrebačkog trga. Pobjedom demokracije, hrvatski se ban ponovno vratio na svoj, Jelačićev trg. U novom vremenu ta legendarna osoba hrvatskog nacionalnog ponosa postala je novim poticajem borbi Hrvata za slobodu u nezavisnoj državi.

Quo Vadis, Dennis?

Surfing the net from Norfolk, I came across the website for the largest biweekly newspaper on Capitol Hill: "The Hill" (www.hillnews.com). In this week's issue (May 19th), our good, enlightened friend Dennis Kucinich, in the lead editorial, stated the following (excerpts only, to save me time):

Title: "Kosovo: Where do we go from here?"

- "In the NATO bombing campaign of Serbia, the term "accident" has been applied to a deadly string of bombing hits. When NATO intensifies the bombing, the "accidents" mount....what NATO needs now is some "accident" prevention. Here are a few suggestions:

1. First, halt the bombing. None of the humanitarian reasons for the NATO campaign have been achieved: on the contrary, the problems have all worsened...

2. Second, intensify diplomatic efforts. An 11 person congressional delegation, of which I was part, lead by Congressman Weldon, drafted a framework for a ceasefire with our counterparts in the Russian Duma. The United States should adopt that framework; invite Russia & China to negotiate an end to the conflict; and the U.S. & NATO should accept a UN-brokered end to the hostilities and peacekeeping forces.

3. Third, appropriate enough funds for victim relief. Only a tiny fraction of last week's emergency appropriation will relieve the suffering of the refugees. The US should do alot more. The US should also designate significant funding for peace studies & research. War is not inevitable, unless we quit working for peace."

He concluded: "The Democratic Party should back off its support for this war. It is a colossal political error to align the Democratic party with this war and could doom our chances to win back the House in 2000 & put the White House out of reach of our party's nominee... For reasons both principled and partisan, both the Democratic & Republican parties should keep together their coalition and schedule a vote on the framework for peace drafted by the 11 House members & representatives from the Russian Duma."

Signed,

Dennis

Well.....I don't know about the rest of you, but if the US gov does take Dennis up on his third point above, and does "designate significant funding for peace studies & research", then Dennis should be the very FIRST recipient of this funding, because he is more poorly informed than an Eskimo from Alaska (my opinion...not the NFCA's). The Washington Times front page headline yesterday reported that 100,000 men have been executed in Kosovo in the last two months.

Genocide is taking place in Kosovo today. I repeat: Genocide is occurring in Kosovo! First in Croatia in 1991, then in Bosnia in 1992-1995, and today in Kosovo. Dennis:Hello????? Is their anyone at home in that head of yours???? This isn't mayoral politics anymore Dennis!! - this is genocide in Europe, and you are condoning it by your acquiescence to the Serbian American lobby!

My point: One may disagree with the (timid) military tactics of the Clinton Administration (I certainly think it is too timid), but not it's aim. Clinton is trying to stop Milosevic. He will eventually need to send in the Apache

helicopters, then ground troops, but probably not until his pollsters tell him to. That's OK with me. Bill's heart & mind are in the right place, even if he needs to stiffen his will and his resolve & his spine.

But, what to say about Dennis? First of all, he is shockingly disloyal to President Clinton, the man most responsible for helping him get elected in the first place. Second, he is a coward. He is beholden to his Serbian & Russian & Orthodox constituency. He has forgotten that his own Croatian people suffered dearly at the hands of Milosevic, first in Croatia, then is Bosnia. He has forgotten recent history. And, he is deaf to the death and suffering of the Albanian people. He should be ashamed of himself. I am ashamed of him. What will he tell his grandchildren when they ask him what was his response & actions, as a US Congressman, to the genocide in Kosovo in 1999 - what will he say to them???? How can he face them? Will he say that he opposed military action to stop genocide in Europe?? Shame on him. More importantly, SHAME ON ALL OF US, as Croatian Americans, for not making this perfectly clear to Dennis...

I, for one, will not be sending him any campaign contributions. This is my personal view, and not that of the NFCA. I hope we keep bombing until Christmas. The Serbs of today are no different from the Germans of 1944-45 - they need to know that they committed genocide for the past eight years. Bombing should help to drive this point home to them. Maybe, one day, they'll wake up.....maybe....

In the words of our second SAC Commander, in the early 1950's, US Air Force General Curtis LeMay:

"We should bomb them back to the stone age." And, we should.

With great regrets.... Tony Margan.

Vjesnik, 20. svibnja, 1999.

ZA KNEŽEVIĆA JE AGRESIJA NA HRVATSKU »GRAĐANSKI RAT«!

ZAGREB, 19. svibnja - Veleposlanik SR Jugoslavije u Hrvatskoj Veljko Knežević, održao je u hotelu »Esplanade« konferenciju za novinstvo, na kojoj je govorio o kosovskoj krizi i njezinim političkim i vojno-strateškim aspektima. Veleposlanik Knežević osnovni razlog krize na Kosovu nalazi u »albanskom separatizmu i terorizmu te nečasnoj agresiji NATO-a na suverenu zemlju Jugoslaviju, a koja ima za cilj širenje interesnih sfera NATO-a«

Osudio je »korištenje nehumanog oružja, poput kazetnih bombi i osiromašenog uranija u agresiji NATO-a na SRJ«. Međutim, pitanje o uporabi sličnog nehumanog oružja u agresiji SRJ protiv Hrvatske nazvao je provokacijom, jer »Jugoslavija nije ratovala protiv Hrvatske, u kojoj je bjesnio građanski rat, te shodno tome nije ni koristila nehumane vrste oružja.« Osvrnuo se i na mirovni plan skupine G8, ocijenivši ga kao »prijedlog koji u završnoj kombinaciji može imati svoje mjesto u pozitivnom rješenju sukoba na Kosovu«. Povodom dolaska u Beograd ruskog mirovnog posrednika Viktora Černomirdina, veleposlanik SRJ je naglasio da je »nakon vojnog sloma OVK-a, Jugoslavija spremna povuci vojno-policijske snage s Kosova i svesti ih na mirnodopski potencijal, ali tek kad prestane bombardiranje i pristupi se političkom sporazumu«.

Na pitanje kada će iz zatvora u Podgorici biti pušten hrvatski novinar Antun Masle, Knežević je odgovorio- »Ja bih isto volio da je već oslobođen, ali jedno je što bismo mi voljeli, a drugo je stvarnost zemlje u ratu. Masle će biti pušten kad ga oslobodi vojni sud«. Na kraju konferencije novinarima je podijeljen

Nastavak na strani 12

Strana 11

PREDSJEDNIK I OPORBA PRED DOGOVOROM O IZBORNOM ZAKONU!

BUDIŠA JE IZJAVIO KAKO JE PREDSJEDNIK TUĐMAN REKAO DA BI U SABORU MOGLO BITI ŠEST PREDSTAVNIKA DIJASPORE

Nakon razgovora najavljeno je da će se parlamentarni pregovori o izbornom zakonu nastaviti početkom idućeg tjedna. Predsjednik dr. Franjo Tuđman se u ponedjeljak na odvojenim razgovorima s čelnicima SDP-a Ivicom Račanom i HSLS-a Draženom Budišom s modelom prema kojem u hrvatskom izbornom zakonu ne bi postojala posebna lista za dijasporu, već bi se predstavnici hrvatskih državljana koji nemaju prebivalište u Hrvatskoj na parlamentarnim izborima kandidirali na stranačkim listama.

Prema tom prijedlogu, cijela zemlja bila bi jedna izborna jedinica, sve bi stranke na listama imale i kandidate iz dijaspore kojih bi - umjesto sadašnjih dvanaest u Saboru - bilo šest. Minimalan broj tih kandidata utvrdio bi se zakonom, razmjerno rezultatima izbora.

Nakon sastanka, Budiša je rekao da je predsjednik dr. Tuđman izrazio zainteresiranost da se u donošenju novog izbornog zakona postigne kompromisno rješenje, pa je sugerirao Šeksu da se daljnji parlamentarni pregovori o izbornom zakonu baziraju na tom prijedlogu. Izjavio je i kako je predsjednik Tuđman rekao da bi u Saboru moglo biti šest predstavnika dijaspore.

Čelnik HSLS-a ponovio je kako je Tuđmanu naglasio da je zainteresiran za dogovor hrvatskih političkih stranaka bez međunarodnih posrednika, te da nitko ne dovodi u pitanje biračko pravo državljana koji nemaju prebivalište u Hrvatskoj. Đurđa Adlešić, predsjednica Kluba saborskih zastupnika HSLS-a, najavila je da se parlamentarni pregovori o izbornom zakonu nastavljaju početkom idućeg tjedna. (Image)

I SELJAKE TREBA SANIRATI KAO BANKE

Stožer Zajednice udruga seljaka Slavonije i Baranje organizirat će prosvjed seljaka Virovitičko-podravске županije u ponedjeljak 24. svibnja. Prosvjed držimo nužnim kako bi se izrazilo nezadovoljstvo kašnjenjem isplate šećerne repe, voća, povrća te isporučenog mlijeka, neisplatom državnih premija, poskupljenjem cijene repromaterijala te uvozom poljoprivrednih proizvoda i stoke - najavio je Antun Laslo, predsjednik Zajednice udruga seljaka Slavonije i Baranje, govoreći na jučerašnjoj konferenciji za novinare o zaključcima Upravnog odbora ZUSSB-a od 13. svibnja. Laslo je istaknuo kako će na dan prosvjeda biti zatvoreni svi granični prijelazi od Varaždina do Terezinog polja, a prosvjedi će se nastaviti sve dok proizvodi ne budu isplaćeni seljacima. Naglasio je također kako bi se i obiteljska gospodarstva trebala sanirati kao kombinati i poduzeća, za koja se pronalaze potrebna sredstva, a seljacima istodobno stižu prijetnje za naplatu doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Najavljeno je i održavanje I. sabora seljaka Slavonije i Baranje u subotu 29. svibnja u 10. sati u Bizovcu, na kojem će, u nazočnosti predstavnika Ministarstva poljoprivrede, financija i gospodarstva, biti riječ o aktualnom stanju u hrvatskom agraru.

I PRIPADNICIMA BIVŠIH VOJSKI PRIČUVNI ČINOVI HV-A!

ZAGREB - U skladu s politikom sveopće hrvatske pomirbe koja je omogućila pobjedu u Domovinskom ratu i na čijim temeljima se izgrađuje život u suvremenoj Hrvatskoj, predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman donio je odluku o priznanju vojnih činova hrvatskim građanima koji su bili pripadnici različitih oružanih postrojbi, odnosno vojski na tlu Hrvatske.

Ta je odluka motivirana zamolbama mnogih pripadnika bivših vojski da im se priznaju pričuvni vojni činovi, a odnosi se na, kako stoji u odluci, na pripadnike hrvatskog domobranstva, antifašističkih partizanskih snaga i JNA. U odluci su navedeni uvjeti koji se moraju ispuniti da bi vojni čin bio priznat: Progon zbog nacionalnog i demokratskog opredjeljenja, sudjelovanje u Domovinskom ratu, rastrojavanje neprijateljskih snaga i vlasti te pripomoć stvaranju vojske i vlasti demokratske Hrvatske, uključujući i svečanu izjavu da žele biti uvršteni u pričuvni sastav Oružanih snaga samostalne i suverene hrvatske države.

U Poslanici se ističe da "samo priznanje pričuvnog čina ne donosi nikakva druga prava osim isticanja čina i nošenja odore Hrvatske vojske u prigodi državnih i vojnih blagdana," te da odluka stupa na snagu danom donošenja, 10. svibnja 1999.

Kako Vjesnik doznaje, dosad je pedesetak osoba izrazilo želju da im se prizna vojni čin, a među njima je najviše onih koji su svojedobno imali činove u JNA, no prije Domovinskog rata su umirovljeni ili su bili u pričuvnom sastavu i na ovaj ili onaj način podupirali stvaranje neovisne hrvatske države.

Među osobama koje bi mogle zatražiti uvrštenje u pričuvni sastav Oružanih snaga suverene i samostalne hrvatske države jesu: šef Titova kabineta Berislav Badurina koji je u prijašnjoj vojsci imao čin majora; Vjekoslav Cvrlje, svojedobni veleposlanik Jugoslavije u Vatikanu, čin majora u bivšoj vojsci; Zdenko Cvrlje, potpukovnik, također bivši jugoslavenski veleposlanik u Vatikanu; Mirko Bašić, negdašnji komesar čete 1. proleterske brigade, svojedobni veleposlanik u Venezueli; Marko Belinić, politički komesar 2. operativne zone i predsjednik RO SUBNOR-a; prof. dr. Anđelko Kučičec, ugledni liječnik, čin general-majora; Jerko Mikulandra, potpukovnik, u jesen 1990. napustio Savez boraca i sudjelovao u osnivanju Hrvatskih ratnih veterana; prof. dr. Ivan Padovan, sadašnji predsjednik HAZU-a, čin kapetana 1. klase u bivšoj vojsci; prof. dr. Ante Vukasović, pričuvni poručnik u bivšoj vojsci; Ljubo Drndić, kapetan 1. klase, veleposlanik bivše države u nizu zemalja, te mnogi drugi.

R. I., *Vjesnik*, 18. svibnja, 1999. (HIC Vijesti)

Nastavak sa strane 11

podsjetnik »o korištenju nehumanog oružja u agresiji NATO-a na SR Jugoslaviju«, »demaš SRJ u vezi s uvođenjem novih restriktivnih mjera EU« te »protest protiv agresije i apel za mir« beogradskoga muftije Jusufspahića.

OBLJETNICA SMRTI BANA JELAČIĆA

ZAPREŠIĆ - U povodu 140-te obljetnice smrti bana Josipa Jelačića, izaslanik Predsjednika Republike Nedjeljko Mihanović i izaslanik Hrvatskoga državnog sabora Ivica Gaži položili su u nedjelju, 23. svibnja, vijence na Jelačićevu grobnicu u Zaprešiću. Vijence su položila i izaslanstva Zagrebačke županije te Matice hrvatske. "Jelačić je bio najenergičniji duh Hrvatskoga narodnog preporoda", rekao je Mihanović. Držim da bi Jelačićevi Novi dvori i njegova grobnica trebali biti mjesto hodočašća Hrvatske vojske i hrvatskoga naroda, rekao je Gaži.

Hina, *Vjesnik*, 24. svibnja 1999. (HIC Vijesti)

OKVIR ZA PORTRET

Sa valova radio postaje "Zvuci Hrvatske" doplovio je novi portret u "Iskrinu" galeriju, zajedno sa Zlatom Jurić, autoricom popularne emisije "Okvir za portret:

Autorica "Okvira za portret" Zlata Jurić, iz drugačijeg je ugla portretirala Maju Freundlich i saznala nešto što niste znali.

Znaju je po "britkom" jeziku, prepoznatljivom stilu. Njene teme su često "škakljive". Ona je za mnoge ideal u novinarstvu, intrigantna je, pa je zbog toga često na udaru "dobronamjernih" kolega. Međutim, nju ne brinu sitne, ljudske pakosti, naprotiv, one su za nju stimulans u traganju za još "vrućim" temama, koje su joj omiljena poslastica.

* Završili ste Kazališnu akademiju, potom studirali književnost i na kraju politologiju. Od kuda u novinarskim vodama?

- To nije nikakvo čudo s obzirom da su moji roditelji bili novinari. Najprije novinari "Vjesnika", pa zatim "Vjesnika u srijedu". Oni su kao novinari, i ljudi, stradali zbog svojih hrvatskih nacionalnih ideja. Zbog njihove sudbine, naravno, da ni meni nije bio moguć pristup novinarstvu u godinama koje su slijedile nakon "Proljeća". Ja sam onda išla za nekakvim javnim angažmanom. Svoje školovanje završila sam najprije u kazališnoj struci, pa onda na književnosti, evo me danas na političkim znanostima.

* Gospođa Freundlich, ni naočale ne mogu sakriti Vašu radoznalu prirodu, neutaživu žeđ za izazovima. Tri različita studija govore u prilog tome. Jesu li to profesije o kojima ste maštali kao mala?

- Da sam znatiželjna, jesam! Voljela bih još mnogo toga moći studirati i doznati dok sam živa. A što se tiče profesije, jedva se mogu sjetiti drugih ozim novinarstva. Od kada znam za sebe, uvijek sam razmišljala o novinarstvu ili politici. Ja sam s politikom odrasla, moji roditelji nisu to od mene niti skrivali. Ja sam od svoje četvrte godine manje više učestvovala u svim njihovim turbulencijama.

* Koji su to mirisi koji Vas prate od djetinjstva do danas i koje su osobe najviše ostavile traga u formiranju Vaše osobnosti?

- To je jako zanimljivo pitanje. Mirisi ... Od najranijeg djetinjstva miris mora me je opsjedao, evo sve do danas. To je nešto sasvim posebno; taj miris soli i mora mene sasvim preobrazila kad dođem na more. Ja sam odmorna i naspavana, svjež i mlađa i "sve". Zatim, miris trave, bilja. Kako mi, oko kuće u Zagrebu imamo vrt, koji nije posebno njegovan, uvijek smo ga pućali da nekako bude prirodan, divlji. U vrtu su se izmjenjivali razni mirisi, koji meni vrlo točno označuju promjene godišnjih doba. Postoje dva mirisa, koja nisu tako romantična, koji me od malena prate. To je miris praćine s knjiga. Mi imamo jako puno knjiga doma, doista veliku biblioteku. To možda lijepo zvuči, ali to je velika briga. Na knjigama se naravno skuplja prašina koju uvijek treba čistiti i koju uvijek treba usisavati, i taj miris je nešto što poznajem kao djetinji miris. I drugi miris koji sam obožavala kad sam bila mala - to je miris tiskare. Mene su moji roditelji jedamput tjedno vodili u tiskaru i to su za mene bili posebni dani. Miris olova povezan mi je sa slagarima. U to doba knjige su se slagale ručno. I sjećam se baš jednog slagara koji se meni tada činio "prastar", a uvijek je imao u ruci drvenu ladicu u koju se slažu slova. Znao je dati meni tu ladicu i udesiti tako da ja složim jedan redak što je za mene bilo jako važno.

*Smatrate li sebe uspješnom ženom?

- To svakako, zbog nekoliko razloga. Prvi i najvažniji je što imam jednu predivnu obitelj i uvijek sam imala krasnu obitelj i uno ljubavi. Ja smatram da je ta ljubav koju imam u privatnom životu najveći dar, kojim me je Bog mogao obdariti. Imala sam ljubavi od roditelja, imam ljubavi neizmjerne u braku,

isto tako neizmjerne s djecom. Zatim, ja uživam u svom poslu. Pomašeni su mi ljudi koji o svom poslu govore kao o žrtvi: te odrkao sam se mira, sreće, te cijeli svoj život podredio profesiji itd. Kod mene je to obrnuto. neme moi nosao usrećue i obo- gaćuje. I nikad nisam pomislila da ja svojoj profesiji nešto žrtvujem.

* Izgrađujući svoj stil, jeste li pred sobom imali neku određenu osobu na koju ste se ugledali?

- Najiskrenije govoreći, moju majku. Ona je bila, po mom dubokom sudu, vrlo kvalitetan novinar, rafinirana, odličan pisac, jednom rječju, ona je bila čovjek širokog i bogatog znanja. Moj otac je bio također novinar, ali ne i pisac. On je bio urednik, čije je znanje bilo isto tako ogromno, meni se činilo gotovo neizmjereno. On je doista iz svih mogućih područja, kao pravi novinar, snašta znao, "enciklopedija na nogama". Ako sam negdje izgrađivala stil i način pisanja, onda sam se perma mami ravnala.

* Dobar novinar: tko je to?

- Dobar novinar je znatiželjan čovjek, samostalnog zaključivanja i čovjek koji traži potvrdu o podacima koje ima. Ja moram reći da duboko prezirem ljude koji novinarstvo shvaćaju kao trač, kao stvaranje skandala i koji ne razumiju da je glavna temeljna uloga novinara u društvu da ljude, kojima to nije primarni posao, opskrbi informacijama i pogledima na temelju kojih će moći stvarati svoje zaključke. Ako sam nešto od roditelja naučila to je prezir prema neutemeljenim podacima.

* U svom poslu na što se više oslanjate, na činjenice ili intuiciju?

- Na jedno i drugo, jer doista intuicija vam je nužna, vi čak i kad birate podatke, birate ih prema intuitivnom osjećaju, koji je podatak važniji za stvaranje ukupne ili valjane slike. A opet ne možete bez podataka ništa.

*Imate li neki skriveni talent?

- Ne znam, možda. Valjda ga još nisam otkrila. Dok sam bila u kazalištu veselile su me mnoge stvari, čak i pjevanje. čak sam učila pjevati. Nisu to neki skriveni talenti, to je tako kod svakog čovjeka koji nosi hjedno bogatstvo, pa između njih bira neke.

* Kako reagirate na laskanja?

- Ne volim laskanja, ja ne vjerujem laskavcima. Uvijek mislim da taj koji laska, laže zbog neke koristi, i u meni izaziva nepovjerenje prema onome što je rekao i prema njemu samom.

* Jeli ostalo mnogo neispunjenih snova u Vašem životu?

- Ne, nije. Ja stvarno mogu reći koliko god to zvučalo čudno ili prepotentno, ja živim u svojim snovima. Radim posao koji volim raditi. Imam ljubav za kojom bih inače čežnula da je nemam. U svojem životu sam doživjela da je moja Domovina slobodna, za čim su moji roditelji čežnuli i zbog čega su i umrli. Doista, mogu reći da sam zadovoljna osoba.

* Gospođa Freundlich, iz ovog razgovora izlazim bogatija i radosnija. Znam da ću ga se sjećati kao nešto izuzetno.

- I za mene je ovo lijepo provedeno vrijeme.

PRODAJ ME, PRODAJ ME... (Maja Freundlich, Vjesnik 16.05.99

Mnogo je u nas vremena iscurilo kroz izgovorene riječi, mnogo se papira potrošilo umorno pod crnilom, govoreći i pišući o tomu jesmo li fašisti ili smo antifašisti, jesmo li za ili smo protiv Europe, jesmo li za ili smo protiv Amerike, Previše. Kao da su to uistinu kriteriji za prosudbu o nama samima. Nisu li to sve tuđe teme, tuđe politike, tuđe dvojbe? A nama zvoní nad glavama i zvoní nam u ušima ono grozno pitanje- Jesmo li za Hrvatsku? Nas proganja savjest, nas proganja strah, jesmo li sposobni imati državu, ili znamo samo pogibati za san o slobodi. Nas vec proganja ona strašna dvojba - jesmo li zaslužili državu? Nismo li već stoljećima ponosni na kćeri i sinove koji nisu žalili svojih života ni svojih karijera vodeći boj za hrvatsku slobodu i pogibajući na njezinu pragu? A gdje god i kad god bismo došli do trunka samostalnosti i državnosti nismo žalili ni vremena ni glasa ni papira za rušenje te iste države. Neće biti među Hrvatima onoga koji neće zapaziti homogenost, koja Srbe već deset godina drži na okupu, koja ih održava u zločinu, i u kojoj ni jedna pukotina savjesti nije uspjela razoriti zajednički zločinački nacrt i nastup. Nama bi trebalo biti mnogo lakše. Nas na okupu drži istina i pravednost. Mi ne bismo smjeli imati nikakvih teškoća u razvijanju zajedničke svijesti o netom prebrođenoj patnji, o zajedništvu u trpljenju, o velikoj i časnoj uzajamnoj pomoći i solidarnosti na koje smo bili pripralni u najgorim trenutcima.

Pa ipak, lako ćete se odmah sjetiti velikoga broja Hrvata, koji ni u ratu nisu prestali pljuvati po Hrvatskoj. Medijski je prostor prepun projekata dokazivanja navodnih hrvatskih zločina. Gospodarski je prostor prepun komunističkih navika, krada, prijevара i laži. Politički je prostor prepun jalovih ljudi i njihovih još jalovijih deklaracija, bez valjana političkog programa. i kad smo, vlastitom destruktivnošću, strastvenim samopljivanjem na raznim razinama, dospjeli na poslijetku ne samo u gospodarsku krizu, nego prije svega u krizu morala, i krizu samosvijesti, što nam se nudi kao gospodarsko i političko rješenje? Rasprodaja Hrvatske.

Danas, poslije deset godina svjesnih i teških muka, od rata, preko srpskih koncentracijskih logora, do međunarodnih ucjena, kad smo poslije takvih deset godina napokon zaokružili suverenitet, guverner Narodne banke, Marko Škreb, kaže kako čezne za tim da kuna prestane postojati, da bude zamijenjena eurom, i da on ostane bez posla, time što će nestati Narodne banke Hrvatske. Na stranu to što je naziv "Narodna banka Hrvatske" sa svojim "povijesnim genitivom" već od početka bio političkim zrcalom politike te ustanove, na stranu to što je tu ustanovu trebalo nazvati Hrvatskom državnom bankom, pa bi danas njezin status jednoga od stupova suvereniteta svima bio mnogo jasnijim, ali pitam se kakav je to guverner koji usred svojega mandata kaže kako mu je cilj gašenje ustanove kojoj je na čelu? Kako onda vodi tu ustanovu? Koja je njegova politika? Kako je provodi? Je li doista politički ovlašten za gušenje i uništenje nacionalne valute? Gdje i kad je donešena takva politička odluka? Ne bi li o takvomu pitanju trebalo donijeti odluku širokom javnom raspravom? Ne bi li se Sabor, kao jedno od najviših tijela čuvanja državnoga suvereniteta, trebao zabrinuti i raspravljati o nadomještanju kune eurom?

U svojem razgovoru s Vjesnikom, direktor Agencije za promicanje stranih ulaganja, Vanja Kalogjera, objasnio je hrvatskoj javnosti kako stoje stvari sa "stranim ulaganjima". Ponosno se već danima kroz medije priopćuje što smo sve prodali strancima, jer time se zeli probuditi nada kako će sve krenuti na bolje, i kako će opet u proračunu biti novca. Kaže nam Kalogjera kako je zadarsko turističko naselje "Borik" sretno prodano američkom hotelskom lancu Park Plaza. Sretan je i zbog toga što talijanska grupacija čellčana, Venetta, želi za 20 milijuna njemačkih maraka (?)! kupiti tvornicu ferolegura Dugi rat. Ne samo što je tvornica u Dugom ratu jedan od najstrašnijih onečišćivača mora i zraka na jadranskoj obali, što bi ga trebalo zatvoriti. nego ćemo ga, presretni, prodati Talijanima, glasovitima po tomu što su do kraja otrovali svoju obalu, uz nju i svoj dio Jadranskoga mora, i po tomu što dio svojih otrova već odašilju i na našu stranu Jadrana. Presretni prodat ćemo sve to, dakle i

vrijednost tvornice i njezin trovački potencijal, prodati za samo dvadeset milijuna maraka.

U gotovo istoj rečenici Kalogjera nam kaže kako je u tijeku prodaja deset dubrovačkih i ostalih hotela za 200 milijuna njemačkih maraka (!?) Adriatic Resort Investment Comp., utemeljenoj samo za tu kupnju. Za samo dvjesto milijuna maraka mi ćemo prodati dragulje naše turističke ponude. Kalogjera u svojem izlaganju govori kako se pučanstvo uz hrvatsku obalu žestoko protivi gradnji tvornica na hrvatskoj obali, ali kako je to nerazumno jer je turizam, zbog rata na Kosovu, nesigurna gospodarska grana. Kako to da se turizam u posljednjih četrdesetak godina pokazao prilično sigurnom gospodarskom granom Austriji, zemlji koja je svoje blagostanje i bogatstvo izgradila ponajprije i ponajviše na turizmu? Ako je taj turizam tako nesiguran, zašto američki investitori žele kupiti najbolji dio hrvatske obale. Zar očekuju gubitke? Pa, čak i ako je turizam nesiguran, treba li ga unaprijed onemogućavati gradnjom tvornica na obali?

Ali, Kalogjera nam objašnjava zbog čega će se to Amerikanci ovdje dobro osjećati. "Predlaže se", kaže on, "da se strane investitore oslobodi dijela poreza, carina i ostalih davanja, da im se dade državno zemljište po nominalnoj cijeni ili čak besplatno (!?!), da im se osiguraju novčani poticaji za otvaranje novih radnih mjesta. I druge zemlje u tranziciji su davale prednost stranom ulaganju. Hrvatska donekle kasni."

Druge tranzicijske zemlje nisu imale izbora. Druge tranzicijske zemlje nisu imale svoje iseljenništvo, bogato kapitalom, iskustvom i znanjem, kojemu je trebalo samo dati bolje uvjete pri povratku. Zašto naše iseljenike, kad se žele vratiti, već na vratima dočekuju neljubazni činovnici s metrima računa što ih ovi moraju platiti? Zašto hrvatski iseljenici moraju platiti goleme carine, i poreze i trošarine, a zašto su njihove navodne povratničke povlastice tako često iznevjerene, izmanipulirane, pregažene? Zašto se toliko prevarenih hrvatskih iseljenika-useljenika vratilo odakle je došlo, ne otvorivši čak ni donešene stvari? Zašto se o tomu šuti? I zašto se uvjeti stvaraju strancima? Zašto bismo strancima besplatno (!?) davali državno zemljište? Zašto to ne učinimo Hrvatima? Zašto bismo strance oslobadali poreza i carina, zašto to ne učinimo Hrvatima?

Prije nekoliko dana kazala mi jedna liječnica "Dok je moj otac sjedio u Lepoglavi deset godina, a ja dolazila vidjeti ga preko rešetaka, bilo mi je barem jasno što se to zbiva i kakva je to država. Danas, u svojoj vlastitoj slobodnoj državi više ne razumijem tko što i zašto čini." Prije četiri i pol stoljeca opisao je Marin Držić gozbu, na kojoj se na pladnjima nudi "peca od vitelja mesa" koja "govoraše, jed' me, jed' me". Mi se prema svojoj državi ponašamo kao prema jelu na pladnju, koje nam govori "prodaj me, prodaj me".

TEL: (905) 602-8900
FAX: (905) 602-8899
Mobile: (416) 399-4309
E-mail: Generaltourist@ICA.net
Web page: http://www.Generaltourist.com

TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
Member of IATA

Exclusive Agents for
CAR RENTAL
in Croatia

3045 Southcreek Road, Unit 1
Mississauga, Ontario., CANADA L4X 2X6

JOHN LONCARIC
President

Vjesnik, 18. svibnja, 1999

SDP PROTIV RASPRODAJE HRVATSKIH TELEKOMUNIKACIJA

ZAGREB, 17. svibnja - Klub saborskih zastupnika SDP-a organizirao je okrugli stol na temu "Rasprodaja Hrvatskih telekomunikacija", kojem su nazočili gospodarski stručnjaci, sindikalni predstavnici i saborski zastupnici, uglavnom iz SDP-a i drugih oporbenih stranaka.

Osnovna pitanja bila su - treba li spriječiti brzu privatizaciju jednog od najprofitabilnijih dijelova gospodarstva, kako spriječiti prodaju HT-a bez osiguranja udjela Hrvatskim poštama, kako spriječiti trošenje novca od prodaje HT-a za popunjavanje proračuna i kako osigurati podjelu dionica radnicima. Kako je nacrt konačnog prijedloga zakona o privatizaciji HT-a Vlada već prosljedila Saboru, uslijedila je i reakcija Republičkog sindikata radnika HPT-a s amandmanima na konačni prijedlog zakona o privatizaciji HT-a po kojem bi se 20 posto dionica ponudilo Hrvatskoj pošti, 30 posto Mirovinskom fondu, 15 posto radnicima i umirovljenicima HPT-a, 15 posto dionica braniteljima i ostalim zainteresiranim te 20 posto dionica za prodaju na međunarodnom tržištu.

Sudionici okruglog stola mahom su bili protiv nacrta zakona o privatizaciji HT-a. Osobito je izražen strah od moguće privatizacije HT-a po dijelovima, pa je postavljeno pitanje - kako bi se spriječila moguća "rasprodaja" INE I HEP-a ako bi se taj model privatizacije dopustio u slučaju HT-a.

Zastupnik LS-a Božo Kovačević upozorava da je spoma metoda procjene vrijednosti Hrvatskih telekomunikacija. "Time već Vlada kao predlagatelj zakona pokazuje do koje mjere joj je stalo da se u Saboru o tome povede ozbiljna rasprava". On smatra da su dvije ili više organizacija trebale neovisno jedna o drugoj raditi procjenu vrijednosti HT-a, jer bi se u tom slučaju s više pouzdanja procijenjena vrijednost mogla potvrditi kao realna vrijednost. Kovačević također drži da je osnovna svrha predloženog zakona - punjenje državnog proračuna.

Ivan Ninić, bivši direktor HPT-a i član Upravnog odbora, govorio je kao predstavnik radnika zaposlenih u HPT-u. Ninić je istaknuo da je HPT svojedobno izgrađen osobnim ulaganjima preko milijun pretplatnika putem plaćanja visokih pristojbi telefonskog priključka, a da im sada nije omogućen upis dionica s posustom.

Dr. Branimir Lokin, ekonomski analitičar, podržao je opće mišljenje po kojem je rasprodaja HT-a, zapravo, način financiranja proračuna i svih ostalih javnih fondova.

BOZANIĆ O EGOISTIČNIM INTERESIMA NEKIH ZEMALJA

Zagreb, 23., svibnja - Na blagdan Duhova svečano misno slavlje u zagrebačkoj prvostolnici predvodio je nadbiskup zagrebački msgr. Josip Bozanić, koji je pozvao vjernike da, okrepljeni Duhom Svetim, stanu s novom snagom ispred kaosa, podjela i egoizma današnjega svijeta. Bozanić je istaknuo da je nakon podjele svijeta u dva bloka, koji je održavao ravnotežu zbog straha od nuklearnog razaranja, došlo do novih internacionalnih prilika, koje označuju egoistične interese pojedinih osoba i zemalja. "Oni stvaraju nove napetosti, neredе i nesreće u pojedinim stranama svijeta. Te napetosti u mnogim dijelovima svijeta znak su Babilona, ne samo na području kultura i jezika, nego i oružja. Još uvijek svaki dan slušamo o izbjeglicama i razaranjima u našem susjedstvu. To je kaos koji rađa strahom, "rekao je nadbiskup Bozanic. (Vjesnik, 24, 05)

Stanišljević, Slobodna Dalmacija, 20. svibnja 1999.,

NADAN VIDOŠEVIĆ O STANJU GOSPODARSTVA NA SJEDNICI GOSPODARSKOG VIJEĆA ŽUPANIJSKE KOMORE SPLIT -

ŠKVER JE IZGUBLJENA BITKA!

Škver je izgubljena bitka s obzirom na cijenu rada i zastarjelu tehnologiju, ali moramo ga održati jer drugi izvozni proizvod nemamo, izjavio je na sjednici Gospodarskog vijeća HGK-Županijske komore Split o stanju gospodarstva tijekom protekle godine Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske Komore u Zagrebu. On je također istaknuo kako je pitanje restrukturiranja gospodarstva na području Splitsko-dalmatinske županije pitanje restrukturiranja uopće, jer upravo u ovoj županiji intenzivirana je kriza turizma, bankarstva ,trgovine, tekstilne, brodograđevne industrije, ali i nezaposlenosti.

Pred članovima Gospodarskoga vijeća i ostalim privrednicima Vidošević je izjavio kako je sada najvažnije pitanje rebalans državnog proračuna čiji su fiksni rashodi visoki, i ostvarenje prvog stupnja mirovinske reforme ide na teret proračuna. Vidošević je naglasio kako će Hrvatska, da bi zatvorila svoju platnu bilancu morati krvavo zaraditi svaku devizu i shodno tome poticati izvoznu orijentaciju.

Jedna od strateških odrednica je i prometna infrastruktura. Od osobitoga su značenja tako međunarodni smjerovi Budimpešta-Zagreb-Rijeka, Austrija-Slovenija-Zagreb-Beograd te onaj domaći smjer prema Dalmaciji- napomenuo je Vidošević.

Kao značajan izvor dotoka svježeg novca naznačen je turizam zahvaljujući kojemu bi Hrvatska godišnje mogla uprihoditi oko 1,5 milijardu dolara, što je važno za zatvaranje platne bilance. Kada je o bici za opstojnost hrvatskog gospodarstva riječ, ići će se na sanaciju velikih sustava, dok će se stečajevi najvećim dijelom primjenjivati na manja poduzeća. U proteklim godinama rast državnog proračuna i uopće potrošnja bez pravog temelja-ekonomskog razvika, na ime, zahvaljujući porezima i carinama na uvozne proizvode, doznakama iz inozemstva, te deviznoj štednji građana,država se bahato i neodgovorno ponašala, što će nas ,prema Vidoševićevim riječima, stajati idućih desetak godina.

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-0415

Davor Verković, Vjesnik, 19. svibnja 1999.

HOĆE LI I KOLIKO DOMAĆI GOSTI OVE SEZONE LJETOVATI JEFTINIJE?

ZAGREB, 18. svibnja - Mogu li domaći gosti, koji nisu prestrašeni kosovskom krizom, već cijenama aranžmana i siromašnim kućnim budžetima, izvući ovu turističku sezonu? O tom pitanju razmišljaju i Vlada RH i Ministarstvo turizma, ali i agencije i hotelijeri. Vlada i ministarstvo već su reagirali. Vidjevši da je "vrag odnio salu" i da signali s inozemnih tržišta baš ne obećavaju, prije desetak dana odobrili su dodatne subvencije u domaćem prometu. Kako će reagirati domaće agencije i hotelijeri?

Ministarstvo turizma je, dakle, prije desetak dana objavilo da će se, kada je riječ o domaćem tržištu, dalmatinske županije osim u predsezoni i posezoni subvencionirati i tijekom turističke špice - od 12. srpnja do 24. kolovoza.

Vlasta Franolić, načelnica Odjela za turistička tržišta Ministarstva turizma, izjavila nam je da će se subvencionirati sav organizirani promet prema dalmatinskim županijama, a da se pritom najviše nastoji pomoći Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Tako će se, primjerice, autobusi koji putuju prema krajnjem jugu Hrvatske a imaju više od 60 sjedala subvencionirati sa četiri i pol kune po kilometru, što znači da će agencijama biti plaćeni gotovo svi putni troškovi (druga je stvar hoće li subvencije dobiti u dogovoreno vrijeme).

Velike subvencije dobit će i organizatori putovanja koji se služe pomorskim prijevozom ili imaju charter lance prema Dalmaciji. Novost je i u tome što organizatori (agencije, turoperator) umjesto dosadašnjih četmaest lanaca sada, žele li ostvariti pravo na subvenciju, moraju organizirati samo deset lanaca (broj organiziranih odlazaka prema nekoj destinaciji).

Hoće li i kako će agencije reagirati na ove subvencije, treba pričekati. Činjenica je da im one snižavaju troškove aranžmana, no isto je tako istina da se većina hrvatskih turističkih agencija još nikada nije nalazila u ovako lošoj situaciji. Pretpostavljamo, ipak, da će i one uskoro ponuditi niže cijene aranžmana jer im - drugo i ne preostaje žele li ista raditi ovoga ljeta.

Slična je stvar i s hotelijerima, koji su odlučni da ne spuštaju cijene inozemnim turoperatorima jer bi to, kako tvrde, bilo neozbiljno zato što bi već za slijedeću sezonu morali ponovo dizati cijene. S druge strane, ostaje im domaće tržište, koje nije podložno takvim kalkulacijama. Štoviše, izostankom domaćih turista hoteli bi im mogli ostati prazni, a prazan je hotel - najskuplji hotel. Hoće li prilagoditi cijene domaćem (osiromašenom!) tržištu i gostu? Zasad su cijene spustili samo rijetki. Dubrovačko HP "Dubrava-Babin kuk" među prvima cijenu prilagođuje platežnoj moći domaćih ljudi, pa, primjerice, sedam polupansiona u hotelu President umjesto dosadašnjih 2770 sada stoji 1320 kuna. To je, po nama, definitivni jezik koji razumnije prosječni stanovnik Hrvatske, odnosno jedini način da se on privuče na Jadran.

No pitanje je kako će reagirati iznajmljivači u privatnom sektoru - hoće li snižavati (ili prilagođavati) cijene svojih usluga ili će, po starome običaju, maksimalno iskoristiti svojih dvadesetak dana špice? I onda po starome.

"Ako Ministarstvo turizma i hotelijeri pruže svaki po jednu ruku potencijalnim domaćim gostima, uvjeren sam u veću potražnju, osobito prema jugu. Važno je jedino brzo reagirati«, nedavno je u razgovoru za Hrvatski turistički magazin izjavio Ivan Herak, ministar turizma.

Hoće li, dakle, ove sezone domaći gost, kojemu se uglavnom pridaje drugorazredno značenje iako je dobar potrošač, postati povlašteni gost?

HRVATSKA JE OBALA SIGURNA

KORČULA, 21. svibnja 99, U organizaciji Hrvatske turističke zajednice Korčulu su posjetili predstavnici njemačke putničke agencije ITS, koji su na ovo područje doputovali na studijsko putovanje. Tijekom svog boravka na Korčuli razgovarali su s predstavnicima Turističke zajednice., HTPO-om, Korčula, a posjetili su i manju skupinu njemačkih turista koji se odmaraju u korčulanskom hotelu "Liburnija". Tom su prilikom obišli i korčulanske povijesne i kulturne znamenitosti i prije odlaska prema Hvaru izrazili su zadovoljstvo turističkom ponudom. Korčule i izrazili uvjerenje kako se na korčulanskom području, te općenito na čitavoj hrvatskoj obali može sigurno ljetovati. (Slobodna Dalmacija)

HELIKOPTERI SFOR-a PLAŠE TURISTE

ZAGREB, 24. svibnja, Probijanje zvučnog zida zrakoplova NATO-a u Slavoniji te prelijetanje helikoptera SFOR-a u niskom lijetu nad Makarskim primorjem, u subotu su uznemirili građane, izvijestio je dan kasnije Državni centar za obavješćivanje. Dva helikoptera SFOR-a u subotu su u niskom letu, na oko 50 metara, preletjela grad Makarsku smjerom Split-Ploče. Iz brojnih poziva građana, a i iz nekoliko hotela s Makarskog primorja na telefon 985, utvrđeno je da su helikopteri u niskom letu preletjeli sva mjesta od Brela do Gradca. Građani su prosvjedovali zbor "uznemiravanja a i straha koje takvi letovi stvaraju kod ionako malog broja stranih turista." Tijekom dana bilo je još takvih letova - u oba smjera po jedan helikopter. "Kako se slično događalo i proteklih dana, može se zaključiti da je to postalo uobičajena pojava, odnosno da je SFOR nad tim područjem i na tim visinama uspostavio svojevrstan zračni koridor", izvijestio je Državni centar za obavješćivanje. Na području Vukovarsko-srijemske županije čula se u subotu oko 15.15 sati jača detonacija, koju je izazvao zrakoplov NATO-a, probijajući zvučni zid. Jaka detonacija čula se i na području Osijeka oko 15.20. sati.

POGLED NA ŠIBENSKU KATEDRALU

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 35, 31. V, 1999

NJIVE VILAMA RAZMINIRALI

CERIĆ - Sedamdesetogodišnja baka Roza Muhenski i njezin šezdesetosmogodišnji suprug Blaž, povratnici u Cerić, zasigurno su najstariji "mungosi" u Hrvatskoj, a sigurno i najstariji aktivni pirotehničari na cijelome svijetu. Njih su dvoje, nakon povratka u selo, odlučili i svoj vrt osposobiti. Prvo srcu mili komad zemlje dug tristotinjak, a širok pedesetak metara okom obuhvatili pa pomalo krenuli. Kosom pokosili, nešto trave i korova potom spalili pa lagano, pedalj po pedalj, vilama ili motikom zemlju pregledali, ne jednom nego deset puta, da bude sigurno. Baka Roza i didak Blaž na taj su način 22 mine sa svoje zemlje maknuli, što protutenkovske, a što protupješađijske potezne ili odskočne.

VI STE SVI LULAVI

"Ma čujte, sad da mi neko kaže ne možeš u baštu, kako bi to bilo, kako da ne idem. Od nečega se mora živjeti, a one koji su to trebali obaviti nikada dočekati. Evo i sada susjednu nerazminiranu zemlju pregledavamo, da pokosimo korov, da sjeme ne baca na našu, posijanu", objašnjava Roza okolnosti koje je stari bračni par nagnao da se sami prihvate razminiranja. Kako Roza kaže, mine koje su našli povadili su pa zvali susjeda Peru Zovka ili njegova oca. Njih dva, pak, mine u stranu na gomilu maknuli. Štoviše, oni su i svoj komad zemlje od desetak mina očistili, pa...hvala Bogu posadili". U toj ulici u Ceriću većina je na sličan način do svojih bašti došla. A kad se skupi hrpica mina, Cerićanci zovu policiju. I doista, odmah nakon dojave da je koji od mještana bio aktivan u razminiravanju, policijski pirotehničari dođu i odnesu mine na sigurno, da ne leže kojekuda. Kako kaže baka Roza, njihov je komentar uvijek isti: "Vi ste svi u selu lulavi". No, drugi je jedan Cerićanac pravi "tata-mata" za mine. Miroslav Kušanić, u selu zvan i Geđo, a neki su skloni pred nadimak staviti i riječ "ludi", u selo se vratio sredinom veljače 1998. godine i do sada je povadio na stotine mina. Prema njegovoj računici, bit će da ih je bilo 980 ili koja više. Sam Geđo razminirao tako oko 15 hektara zemlje. I doista, iza Geđinog vrta, stotinjak metara udaljena pasu njegova dva konja. Konji sada mirno pasu, ali Geđo je prvo glavu na panj morao staviti.

MINE MU U KRV UŠLE

No, lako za njega, zemlja je sada korisna i služi njemu kao i on njoj. "Čim sam se vratio u selu, htio sam i baštu urediti. Nisam ni dva koraka napravio kad - protupješađijska mina. Na nevelikom potezu zemlje našao sam ih devet komada. I onda sam jednostavno krenuo. Uhvatio pregledati prva tri reda i u dužini od tristotinjak metara u ta tri reda našao sam više od 80 mina", počeo objašnjavati Geđo. Pronašao Geđo sistem, shvatio taktiku, pa mu vrag nije dao mira i s poslom nastavio. Očistio svoju baštu, očistio za sebe i dva jutra zemlje bivseg PIK-a, a svu ostalu zemlju što je sam razminirao, napravio za svoje susjede i prijatelje. "Ušle mi mine u krv, a ne bojim se, čega se imam bojati. To je rad kao i svaki drugi, radim kao mineri, samo što ja to nisam. Da se bojim, ne bih to radio", kaže Geđo, koji je najveći dio posla na razminiravanju obavio - vilama. "Čuj, dosadno i sporo pikeom zemlju bockati, bolje to ide vilama", pojašnjava tehnologiju vađenja mina pa dodaje kako čim uhvati vremena prihvati se i razminiravanja. No, Geđo ne preporučuje drugima da se prihvate slična posla. A za sebe kaže: "Mogao sam još biti u kući u Vodincima, no nije to to, ja za svojim Cerićem umirem. Ovdje sam se rodio i othranio. Ovamo sam se vratio da živim, a ne da čekam". Inače, više od polovine cerićkog atara, oko 800 hektara njiva, zasijano je različitim poljoprivrednim kulturama, a da "Mungosi" prethodno nisu pregledali zemlju. Goran Čorkalo, *Glas Slavonije*, 21. 05. 1999. (HIC)

HRVATI NEĆE DA IH LIJEČE SRBI?!

VUKOVAR - Od prijeratnih 412 bolničkih kreveta, u Općoj bolnici u Vukovaru danas je ostalo 270, ali i to je, u okolnostima u kojima radi bolnica, dovoljno, pa čak i previše. Popunjenost kapaciteta, naime, ne premašuje 60 posto, a bolnica i ove godine bilježi značajan pad broja pacijenata. Ravnateljica bolnice dr. Vesna Bosanac poriče da stanovništvo Vukovara zazire od liječenja u toj bolnici zato jer ne vjeruje liječnicima, ili jezikom Vukovaraca rečeno Hrvati ne vjeruju liječnicima Srbima, a vukovarski Srbi ne žele da ih liječe liječnici Hrvati. Dr. Bosanac vjeruje kako je zapravo riječ o migracijama stanovništva, pri čemu Srbi koji su u Vukovar došli u okupaciji odlaze ili u svoja prebivališta ili u SRJ, a s druge se strane hrvatski prognanici sporo vraćaju. Takvi su zdravstveno zbrinuti u drugim mjestima i nije im potrebna liječnička pomoć u bolnici u Vukovaru, tvrdi ravnateljica, koja navodi i još jedan razlog opadanju broja pacijenata. Od veljače ove godine i u našoj se bolnici mora plaćati participacija, i za preglede, dijagnostiku i bolničko liječenje. To nije veliki novac, ali ljudima koji žive u Vukovaru i uglavnom nemaju zaposlenja taj novac nije lako izdvojiti, zato zaziru od traženja liječničke pomoći - kaže dr. Vesna Bosanac. Unatoč takvim objašnjenjima, Hrvati povratnici uvjereni su kako u bolnici rade u većini Srbi, a kazuju i da među njima ima i onih koji su se 1991. godine ogriješili o liječničku etiku. Obiteljski liječnik pažljivo se bira, a za specijalističke preglede, gdje ne mogu utjecati na izbor liječnika, Hrvati nerijetko zahtijevaju uputnice za osječku, vinkovačku ili neku drugu obližnju bolničku ustanovu. Takvo ponašanje 'bolesnih' vukovarskih Hrvata ima uporište u prvim mjesecima rada Opće bolnice nakon reintegracije, kada je u bolnici radilo samo desetak Hrvata. Slika zaposlenika sada je bitno drukčija i u bolnici je, od 430 zaposlenih, oko 200 liječnika i medicinskog osoblja srpske nacionalnosti. Većina se Srba, naime, vratila u matične ustanove. Na rad u bolnicu iz prognostva se treba vratiti još 47 djelatnika, među kojima je i 12 liječnika koji se prema odluci bolnice moraju hitno vratiti, iako vukovarska bolnica ima viška uposlenih. Dr. Bosanac uposlila je, naime, niz liječnika iz Zagreba, Pule, Splita, Osijeka, Đakova ili Valpova, na čemu joj mnogi u Vukovaru i te kako zamjeraju, iako se, kako dr. Bosanac tvrdi, prije godinu i pol mnogi Vukovarci u grad i na svoj posao nisu željeli vratiti.

Sanja Butigan, *Glas Slavonije*, 21. 05. 1999. (HIC Vijesti)

Glas Slavonije

POVRATAK BREMENIT PROBLEMIMA

BERAK, Upravni Odbor vukovarsko-srijemske podružnice Zajednice povratnika Hrvatske sinoć je zasjedao u proširenom sastavu u Berku. Na taj način izrečena je potpora hrvatskim povratnicima u Berak koji traže istinu o svojim nestalima i, kako je uvodno istaknuo načelnik tompojevačke općine Stanko Penavić, drže da će otkrivanje istine i krivca za zločin počinjen 1991. godine pomoći u normalizaciji odnosa Hrvata i Srba na podunavskim prostorima. Prema izvješću pročelnika Regionalnog ureda za prognanike i izbjeglice u Vinkovcima Ante Drmića, u općini Tompojevci vratilo se dosad 890 prognanika (55.4 posto), a u selu Berak 203 prognanika. U cijeloj Županiji ima 18.652 povratnika, a ukupno je registriranih prognanika bilo 50.873. Najslabije se odvija povratak u Vukovar, gdje se iz prognostva vratilo 2.818 osoba. Drmić je istaknuo kako povratak prati niz problema, među kojima je, uz sporost obnove, i zauzetost kuća i stanova od strane raseljenih Srba. Prema Drmićevim riječima, brojni su i